

Incipit Ep[isto]la Sancti Cyrilli sec[un]di Hieroso-
limicani Ep[iscop]i. Ad beatu[m] augustinu[m] Ep[iscop]u[m]
doctorem eximiu[m] de miraculis beati Hieroni-
mi doct[or]is egregij.

Venerabili viro Ep[iscop]oꝝ eximio Au-
gustino p[ro]p[ri]et[ar]i presuli Cirillus He-
rosolomitan[us] pontifex. ⁊ omnium sa-
cerdotum infim[us]. Illi[us] sequi vestigia
eiu[us] in terris radiare sanctitas nō cessat. Illi[us]
scilicet Hieronimi gloriosi cui[us] memoria erit in
benedictōne in seculū seculi. Quā quātus sit ⁊ tu
similiter bñ nosti. ei[us] vsus maxime colloquijs
et doct[ri]nis. De quo me velle differere cū sim i-
toto reprob[us] ⁊ indign[us] quasi reputo audaci-
am. Sed tamen quia tua me cogit dilectio. vt
tibi aliqua scribam de p[ro]digijs omib[us] infuetis
que per illum in dieb[us] nostris fecit dñs. vt eū
celebrem in mundo faceret. ⁊ cunctis hominib[us]
gloriosum. Tamē tuis oracōnibus op[er]e
aggrediar ⁊ breuiloquio cōstringā. de multis
pauca. Gloriosum hui[us] viri obitum visionēq[ue]
meam necnō ⁊ mirifica tunc t[em]p[or]is pacta te nos-
se nō ambigo. Nam vir vtiq[ue] reuerēdus ⁊ me-
morie obliuioni nō dandus. Eusebius nobilis
Tremonen[sis] eius discipul[us] in quo magistri
refulsit sanctitas ⁊ doctrina cuius sapientiam

et pbilitatem et excellentiam non ignoras. qui
post biennium a nostre mortalitatis miseria e-
reptus suū pdilectissimū magistrū Iheronimū
in celi patria est secut⁹. vt nobis eius creb̄ mi-
racula indicant. de quib⁹ etiā inferius aliquali-
ter pertractabo. Reuerēdo patri damasio portuen-
Epō a theodosio Romanoꝝ senatori eius fratri
Seuero pbissimo viro. Eustachio sanctissime
muliei. tibi et multis alijs quos singulatim no-
minare non ego. tunc temporis per suas lras
totius eius obitus seriem int̄mavit. Vnde am-
plius ea que nosti reiterari foret supflū. et dicen-
dorum impedimentum. His ergo omissis ad
eiusdem que non cessat continue dare mira-
cula nē se. stilus vertat. vt tua possit deuo cō. Et
p̄mo ab eusebio viro sanctissimo eius dē Ihero-
nimi sc̄ssimi discipulo sumat inc̄ium.

Post obitū gloriofi **P**rimū miraculū
Iheronimi quedā heresis int̄ grecos se-
c̄ta surrexit. que ad latinos vsq; auenit
que suis nefandis mtebatur racōib⁹ probaē q̄
anime beatorū vsq; ad vniuersalis iudicij di-
em in quo corporibus iterum erunt coniungen-
de. visione et cognitione diuina. in qua tota cō-
sistit beatitudo sanctorum priuarentur. et dam-
pnatorum anime similiter vsq; ad diem illum
nullis cruciarent̄ penis. Ruorū racō talis erat

Sicut aia cum corpore meruit et peccauit: ita cum corpore premia recipit siue penas. **A**sserebant etiam illius secte nequissimi nullum fore purgatorium locum in quo anime que nondum in mundo de suis peccatis plenam egissent penitentiam purgarentur. **Q**ua quidem secta pestifera crebrescente. tandem in nos dolor irruit. ut nos amplius piget viuere. **Q**uo in eis cunctis suffraganeis **E**piscopis et alijs uiris catholicis congregatis eis ieiunia et orationes indixi. ut sic suam agitari fidem divina non permitteret bonitas. **M**irantes et forte huic similibus nunquam uisa. **T**ribus expletis diebus ieiuniorum et orationum: subsequenti nocte gloriosus **I**heronimus suo pre dilectissimo filio **E**usebio orationibus incubenti manifeste apparet. benignaque eum allocutione confortans dixit. in hac secta pestifera minime debes formidare. cum sibi finis iam imponendus est. **Q**uem **E**usebius nimio fulgentem splendore ita ut in eum oculis humanis inspicere non ualeret intuitus. quasi de genu sompno euigilans pre gaudio dulces per oculos fundens lacrimas. ita ut uix uocem formare posset. quantum poterit clamare cepit. **P**ater meus **I**heronime es. **E**t hec uerba pluries reiterations ait **C**ur me deseris **C**ur meam societatem spernis. **C**erte teneam te nec dimittam. nec sine me quem dilexisti filio gradieris. **A**d quem gloriosus

Hieronim⁹ Non te inquit fili dilectissime de sera
Cōfortare vicefimo nāq; die. me queris a siml
in gaudio pmanebimus sine fine. **S**ed her Ci
rillo a ceteris fratribus nuncia vt die crastina
iuxta presepe domini. vbi meum quiescit corp⁹
omēs in vnum conueniant tam catholici q̄ etiā
illi⁹ sede viri. a tu trium hominū q̄ i hac sūt vt
be hac nocte defuncti cadauera inhumata in lo
co quo meū est humatū corp⁹ facies deportari
super quibus sacco quo vtebar pones. Ita
sim vite pristine redditū. hanc radice⁹ hēsim
extirpabūt. **C**ui valedicēs gloriofus **H**ieronim⁹
disparuit. **M**ane autē scō ad me. qui bethleem
eram tunc venerabilis Eusebius veniens cun
cta que videāt enarrauit. **D**e quo immēsas cre
atori grās agens. a **H**ēonimo gloriofo oibus
in p̄d cō loco. in quo pro nobis de intemerata v
gine. **S**aluator nat⁹ est. et vbi etiā sanctissimū
Heronimi cadauer humatū est. congregatis pre
didtoz defunctoz cadauera deferri feci. **O** mi
randa erga homiēs dei miseratio a dispensatio
quot mōis sperātes i se scāt iuuare. quantisq; et
quot honoib⁹ suos exaltat scōs. **F**iebat intēa
ab illi⁹ sede cultorib; deriseo fidelib⁹ q̄ foret ex
manita manus dñi. **L**etetur omis itaq; fidelii
cetus. a deo in voce exultacōis psallant. qm̄ sus
cepim⁹ misericordiam dñi in medio templi sui

Accedēs nāq; vir venerabil' Eusebius ad singu-
lorū cadauera flexis genibus maib⁹ q; in celū ex-
tē. cūctis audicīb; sic orauit De⁹ cui nō ē ipossi-
bile. nil gr̄ue inuicte fortitudis ⁊ v̄tutis. q̄ facis
mirabilia m̄gna solus ⁊ nullū in te speranciū sp-
nis nunc preces tuorum exaudi fidelium. et vt
tua quam dedisti fides intemerata inuiolataq;
per secula maneat. ac etiā vt horum error appe-
reat p̄ merita ⁊ intercessionem gloriosi dilecti
tui Hieronimi introduce i hec cadauera aīas q̄s
de ipsis egredi voluisti. **Q**ua quidem oracōne
finita singula. sacco quo supra carnē gloriofus
Hieronim⁹ utebatur tāgens cadauera protin⁹
in ea vite spiritus introduxit. **Q**ui homines ap-
tis oculis. omnibus q; vite signis ostensis sūt
p̄fecte resuscitati. ⁊ cōperunt beatarū aīarum
gloriam ⁊ peccōrum penas tam purgatoriū q̄ i
ferri dara voce omnibus intimare. **N**am vt mi-
chi postmodum interroganti dixerat. **B**eat⁹
Hieronim⁹ eos oduerat secum i paradisi. pur-
gatorium. ⁊ infernū. vt que ibi agebantur pa-
tescerent vniuersis. sibi q; dixerat q̄ ad corpo-
ra redirent. et de p̄petratis peccatis penitenti-
am agerēt. quia eo die ⁊ hora qua venerabilis
Eusebius migraturus erat. ⁊ ipsi morituri erāt
ac etiā si bene agerēt cum eo gloriā adepturi
quod ⁊ factum est vt inferius dedorato. **D**ñs

igitur peractis multitudo maxima populorum
tam fidelium q̄ etiam illius secte defensorum.
qui ad tam grande cōcurrerant spectaculum. tā
certum erroris iudicium et publicum veritatis
experimentum necnon et beati **H**eronomi meri
ta egregia cernēs. magnis vocibus laudes im
mensas ēfereunt creatori. q̄ suos in se spantes
non deserit. **E**t sic augustine karissime pius do
min⁹ nauiculam sue fidei sacratissime in huius
mūdi mari eructantibus malorū hominū flucti
bus agitat p̄mittit. s̄ minime naufragari. **Q**uo
quidem forti animo queso esto. viriliter age.
non formides contra fidei p̄secutores magnani
mus dimicare. sub vmbra alarum tam pi⁹ pa
tris. qui suorum fidelium preces inefficaces es
se non sinit. dummodo tota spe et pio fiant a
nimo. **N**on enim aliter nequeunt nostre mex
audiri preces. nisi cum in deo. nostra non perfe
cta spes cōsistit. vel quia petimus non petenda.
Ad ip̄m ergo dñm non tan tū ore sed toto corde
clamem⁹ dū affligimur. a ip̄e qui dñat in virtu
te sua a nos cotidie oculo ēspicit pietatis. non
p̄mittit nos temporal sup̄ id qd̄ possum⁹. **S**ed ne
nimis deui⁹ a p̄posito meo gradiar. ad incepta
redeam. **E**t venerabil⁹ **E**usebii o bitū explēs. pi
mo a viroꝝ illoꝝ triū filit et quos ēfuscitatos
nostri migratōez scribēs. q̄ eadem sūt hora a die

quo eusebius de huius mundi valle miserie ex-
p̄t aliqua beati Hieronimi miracula de multis
introducā.

Adueniente autē die quo venerabilis Eu-
sebius a beato Hieronimo i visione quā
supra fatus sum se migrare scierat. die
tercio p̄eunte. languorē febrū p̄cussus valide
se supra terram magistri non immemor. nudū
deferri fecit a fratribus. Et singulos osculās fē-
tres benigna eos consolacōne confortauit. et ut
in sancto manerent p̄posito admonuit deinde
saccum quo gloriofus induebatur Hieronimū
deferri fecit. et supra se poni iussit. Ordinauit q̄
se nudū ad instar gloriofi magistri extra ecclē-
siā in qua iacebat sanctū Hieronimi cadauer
sepeliri. Post hec cōione sacratissimi corpis ihe-
su cristi se minuēs se dño et beato Hieronimo
cōmendauit. Et sic p̄ triduum locucōne. corpo-
rali q̄ visione priuatus circumstantib⁹ alēna-
tū fratribus psalterium. passiones dñi. et alia
sacra cōtinue legentibus. iacuit. Durum quip-
pe et cunctis racōne in mundo de gentibus for-
midabile hoc quod narro die autem quo mori-
turus erat. per duas horas ante beate aie exitū
Venerabilis Eusebius tā terribiles cepit actus
pagere. q̄ circumstantes monachi pauore per-
territi velut amētes in terra iacebāt. Quā q̄nq̄

tranſuerſis oculis. manibus ſimul iunctis facie
terribili. voce dira. quaſi ſedens clamabat. **N**on
faciam. non faciam. **M**entiris mentiris. **P**oſt
hec ad terram rediens faciem firmabat in terrā
quantum poterat clamans. **A**dūuate me frēs
ne percam. **Q**uod monachi videntes lacrimā
tes & tremētes. cum interrogauerūt. **Q**uid ha
bes pater. **A**d quos ille. **N**on vidētis demonū
agmina que debellare me cupiunt. **E**t illi **Q**uid
te ſadurum volebant cum diceret **N**on faciam
Et ille **C**onantur nāq; vt diuini nominis blaſ
phemus inueniar. **E**t ideo hoc me minime facē
acclamabā. **T**unc illi **Q**uare pat̄ abſcondēbas
in terra faciē. **E**t ille **R**e eorū aſpēcū cernerē. q̄
tā turpis et horribilis eſt. q̄ omēs pene que in
mūdo ſūt. reſpectu ei⁹ nichil ſūt. **I**nter hec v̄ba
actus priores reiterans. ſic ad extremā horā vſ
q; adueit. fratres aut̄ qui aſtabant pauore et
dolore pteriti. vel ut mortui ſta bant. quid faci
neſcientes. **G**lorioſus deus in ſanctis ſuis mira
bilis in maiestate ſua. benignus. & ſe timentibz
miſericors. ſanctos ſuos non derelinquit in tpe
neceſſitatis. **A**d extremā nāq; horā venerabili
Eusebio venienti glorioſus **H**eromim⁹ apparu
it eum benigne cōfortans. **C**ui⁹ aduentu omis
illa demonum turba quaſi infinita. eius timore
pterrita. ab eo velut ſumus euanuit. ut plures

stantur monachi. quā p̄p̄ns oculis disp̄sa
tione diuina se hoc vidisse dicunt. Sed hoc ma
gis approbatur. nam omēs circōstantes audie
runt has voces ab eusebio. Vnde venis pater
Quare tantū moratus es: queso tuū filium ne
dereliquas. Cui subito cunctis audiētib;. **A**lia
vox respondit **E**xpecta fili. ne formides. q̄ non
te deseram quē tantum diligo. **Q**ua finita voce
inde decursa breui morula. venerabilis eusebi⁹
expirauit. **Q**ua quidem hora. ⁊ illi tres qui re
fuscitati sunt migrauerūt. ⁊ vt puto cum Euse
bio ad eterna gaudia puenerunt. **Q**am p̄ oēs
illos viginti dies quib⁹ postq̄ vt nosti refusi
cati sunt. se in tanta penitētia tradiderunt. q̄ si
ne dubio eterna beatitudine potiūtur.

Silentio pretereundū neq̄q̄ puto. que
ab eisdem tribus viris p̄ illos dies quā
bus vixerunt didicim⁹. **C**ontinuo hoc
toto tempore cum aliquo eorum secreta vite il
lius. quam post hanc breuem ⁊ momentaneā
expectamus rimari cupiens. a terciā die indu
cebam ad vesperam. **S**ed q̄uā multa ab eisdē
didicim⁹. tamē ad presens breuitatis causa
quedam solum ēferam cetera vero alias ea di
cturus omittam. **Q**uadam vice ad vnū eorum
me iuisse cōtingit. quem dixit lacrimantem nec
meis verbis consolationē aliq̄ ad mittentem

cōpiens tantū fletus causā ab eodem cōpī per
quē. **Q**ui pluries a me de hoc interrogat. nec
tū ad interrogata respondens tādē meis co
adus importunitatib⁹ sic r̄spondit. **S**i que p̄die
sum exptus non ignorares: tibi semper inēēt
fletus causa. **A**d quem ego. **R**ueso. vt que vidi
sti edifferas. **T**unc ille paulisper tacens dixit
Ruales credis penas ⁊ tormenta non solum
dampnatīs. sed etiam in purgatorio existētib⁹
preparari. **A**d quem ego. de incognitis que ve
ra potest p̄ferri sentētia. vt enim puto nostris
quibus affligimur penis equari non possunt.
Ad quod ille. **S**i omēs que in mundo p̄nt co
gitari pene ⁊ tormenta ⁊ afflictōes. minori que
illic habetur pene cōparentur: omnes que hic
videntur pene ⁊ tormēta. solacia erūt. **N**allz ei
quilibet vimentū si illas ex p̄ientia nosceret pe
nas. vsq; ad finē mūdi: omnib⁹ hīs siml sine
remedio cruciari penis. quas omnes hōies ab
adam hucusq; nūc sigillatim ptulerunt. q̄ vna
die in inferno siue purgatorio minori que illic
habetur pena torqueri. **E**t ideo si cām mei inter
rogas fletus: timor penarū est. que peccatoribz
iuste danē. **S**cio nāq; me erga deū meū peccas
se. ⁊ ipm iustum fore non dubito. **Q**ua de re ne
mireris si plango. cū potius si nō plāgerem. vche
menter ammirari deberes. **S**ed pot⁹ ammittāē

quæ homines qui se mori non dubitant. saltē
aliorum expimento tanta hic securitate viuūt
nec tantas cogitant euadere penas. **Ad** hec do
lore tactus intrinseco. ita vt vix verba formare
possem dixi. **Deu** quid audio. **Sed** queso in q
tormenta differūt infernalīa ab hīs que sunt ī
purgatorio dicās. **Et** ille **Nichil** iter se differēt
quā eedem sunt. magnitudine. pene purgato
rii. a inferni. **Sed** vnum est ī quo differre pōt
quia infernales finem non expectant sed au
gmentum. scilicet in iudicij vniuersalis die. qñ
corpa ibidem cruciābuntur cum animabus. et
purgatorii sunt cum fine. **Ram** post expletam
penitētiā. inde exempti gaudijs beatissimis p
fruentur. **Ad** hec ego **Sunt** omnibus in purga
torio existentibus equalia tormenta l diuer sa
Ad hec ille diuersa quidem sunt aliquib⁹ ma
iora aliquibus v leuiora iuxta magnitudinez
peccatorum. **Ram** in patria etiam beatorū aie
omnes gloriose dīnam cōtemplantur speciem
in qua omnis consistit glōria. que q̄uis singule
tanta habeant gaudia. quāta velle aut cogitaē
possunt. tñ gaudijs non sunt pares. quia maio
ra hec possidet. miuora illa. iuxta opera que fe
cerunt. **Sed** si tibi aliqua dubitatio assit. vt san
ctis possit inesse diuersitas gaudiorū quorū
causa ē ipse solus deus ī quo nulla vnq̄ potuit

esse diuersitas. **S**olutio satis patet. **N**am cum
diuina contemplatio et cognitio siue intelligē
tia sit tota merces et gloria. in aliquo potest
esse sanctorum minor. in alio vero maior. **I**dem
tamen cum omnes simul anime deum sicuti est vide
ant et cognoscant. aliqua tamen minus videt
et cognoscit et intelligit. et sic sibi minor est glo
ria aliqua vero clarius videt et subtilius intel
ligit. et sic maiorem possidet gloriam. **S**ic etiā
de illorum miserorum dampnatorum penis di
ci potest. **N**am cum omnes anime dampnato
rum in vno consistant penarum locorum tamē di
uersis cruciantur penis. **I**uxta viciorum quali
tates. **T**antum siquidem distat inter cristia
norū qui ibi torquentur penas. et paganorum
vt paganorum cruciamēta et spū corū que fal
si cristiani et peccōres sustinent sint quasi nulla
quāquā oīo ineffabilia sint. nec a viuētibus cogita
bilia. Et dignum est. **N**am illi gratiam dei inua
cium receperunt. nec voluerunt a peccatis cor
rigi. dum vixerunt sacris continue vociferanti
bus scripturis. quas pro nichilo reputauit. **T**ūc
ego horribile inquit quod dicis. et vānam sedulo
mortalium insisteret mentibus. vt vel tantarum
penarum terrore a prauis cessarent. si nollent
amore glorie. **S**ed queso quid erga te pōdie ere
unte aīa pactū est breuiter innotescere. **A**t quod ille

aduemente inquit mortis mee hora. tanta in lo
co quo migraturus iacebam nefandorum affuit
spirituum multitudo. ut pre multitudine oio
dinumerari non possent. quorum species tal' eant
q' ea nil penosius. nil & horribilius excogitari
potest. potius enim quilibet hominum flammis
ardentibus arsurum se exponeret q' eorum forma
rum icu oculi visione potiri. **Qui** ad me venie
tes. omnia quetumq' perpetravi opa contra deum
ad meam memoriam reuocabant. suadentes mi
chi. ut diuinam misericordiam quam tam ge
niter offenderam. amplius non sperarem. **Et**
certe noueris. q' nisi diuina miseratio me audi
uisset. eis resistere non valebam. **nam** du om
ni vigore spiritus destitutus. eorum verbis
paulominus assentirem. **Iheronimus** gloriosus
affuit magno vallatus agmine angelorum septi
es sole candidior me confortans. **Qui** ubi illos
spiritus nefandos fuit intuitus. me tam dure ex
acerbantes. valde comotus erga eos. voce terri
bili eis dixit. **Quid** ad hunc nequicie & omnis
maledictionis spiritus venistis. **Nesciebatis** huc
meis fore fouendum auxilijs. **Protinus** hunc re
linquentes abite. & vestras ab eo elongate ne
quicias. quantum distat oriens ab occasu. **His** di
ctis illa maledictorum spirituum societas perteri
ta diris clamoribus & ululatibus limine loci quo

iaceram excessit. **T**unc gloriosus **I**heronim⁹
aliquib⁹ imperās angel. ne a me discedēt. s̄
quousq; reuerteretur expectarent. cum ceteris
angelis festinanter abcessit. **E**odem quoq; abe
unte angeli qui me ad custodiendum remanse
rant me cōfortare cepē. blanda et dulcīa p̄mit
tentēs si fortī aīo p̄durarem. **I**nter hęc autem cō
solacōnis colloquia. hora quasi de cursa. secun
do **B**eatus **I**heronimus veniens. stans q; in li
mine dixit. velociter venite. **T**unc subito ani
ma corpus relinquens tam grauitē a acerbe
q; certe quante fruunt pressurē et angustie in
tellectu nō caperet mens humana. nisi vt ego
experiētia didiciisset. **S**i enim omnis humanorū
intelligētia quas vellet angustias et dolores
estimaret. respectu aīe dissolucōis a corpore tñ
illas p̄ nichilo reputaret. **H**ęc et alia nō min⁹
ardua et valde mortalibus formidanda. que
p̄re longitudine. p̄nti operi non inscribam eo
loquente. incipiebat claudi dies occasu solis
quo necesse fuit quid ei post mortem cōtingit
non expletē. **S**ed quia id p̄re ceteris affectabā
sequentū die duob⁹ alijs cum eo simul conuo
catis ad narrationis illius seriem rediebam
cupiens hoc ab illis etiam duobus alijs pau
dire. vt trium testimonio solidius edoceret ita
vt hñ iam dicta reimciperēt. iam sic respondi

Quāquā vtilia hec sunt. ne cederet in vacuū sepi-
us ipsa fari. **T**amen hīs que iā audiū omi-
sis. queso vt que vobis post dissolutione; cor-
poris euenerint. meo hyanti aio detegatis. **A**d
hec ille. qui michi que audisti transacto narra-
uerat die. **Q**uod cyrille interrogas inquit.
Non est possibile plene fari. qm̄ spiritualia no-
stris nime sensibus apprehenduntur. **S**cis nam
q; te nō ex animē fore. a tñ quid aut qualis sit
anima. non agnoscis. **D**eū certe scis oīm cē pñ-
cipium a finem. a quo oīa incipiūt atq; tendūt
a tamen quid sit deus et qualis dū carnis isti?
grauissime corruptibile portas on? non intelli-
gis. nisi per speculum a in enigmate. **S**ic etiam
de āgelis a de ceteris incorporeis idē liquet. **C**ū
enim multa que sunt notissima in natura nō p-
ue intelligentie defcū intelligere non possum?
sup celestia a spūalia oīo aliena a nature ognī-
tōe quomō intelligeremus. **V**t dicis inq; sic
est. **S**ed vtpotes queso dicas. **A**t ille circumlo-
quar inquit illud qd̄ opras. a dicā paulomin?
q non possum. **A**t hñ qui metū ea que ego pñ-
die sunt expū. si ita est testificabuntur. **M**ea p-
die anima a corpore tot vt supra fatus sū pressu-
ris a doloribus dissoluta. subito in icu oculi in-
effabiliter fuit ante dei iudicātis pñciam de por-
tata. sed a quibus. et quomodo non agnosco.

Nec certe micū. nam nūc carnis mole aggruor
tūc autē erat aia sine carne. fuerunt etiā ibidē
istorum aie terrorib⁹ i cogitabilib⁹ quid index
agēt formidantes. **N**eu cur nesciunt mortales
quib⁹ hoc eueiet. quod tūc nobis euenit. **C**erte
si illi⁹ non foret ignorantia. to ciēs nō peccarēt
Nullum que toto tpe vite gessim⁹ peccōrum **J**u
dicem latere potuit. ymmo cūcta que fecim⁹. tā
q̄ si forent pñcia. cunctis astantib⁹ clara erant
ita vt minimum nostrorū cogitaminum sicuti fue
rāt apparebat. **C**ōsidera nāq; quibus et quot
agitabamur terrorib⁹. **H**ic demonū multitudo
stabat mala. testificātes que feci⁹. locū modū
q tpa dedarātes. **H**uic nos metīpi nullatenus
cōtradice poteram⁹. tū qz habebam⁹. **J**udicem
cūcta sciētem. tū qz ipm quilib⁹ nēm iustissimū
agnoscebat. **N**eu quid dicam. **Q**uam sententiā
prestolabamur. **O**b eius memoriam nūc formi
do. **H**inc mala vndiq; vndictā iudici acclama
bant. nec ullum pene appebat tonū. quo quid
misericordie sperarem⁹. **H**inc nos dignos sup
plicō oēs qui aderāt exclamabāt. **C**ūq; iā nil de
ess; nisi sniaz publicari. que peccōib⁹ digne da
tur. **E**cce gloriosus **J**heronim⁹ cūctis splēdidior
astris a beato iohāne baptista sūmo qz aploꝝ
pñcipe petro. necnō āgeloz ingētū multitudīne
comitat⁹. ad pñdētis **J**udicis thronū veniens

nrām sententiam suspendi modico t̄pis. nosq;
sibi dari ob reuerētiam ⁊ deuocōnē quā si cōtu-
leram⁹. Et p̄pter erroris destruendi necessitatē
vt volūt impetrauit. deinde nos secū deducens
omni illa beata vallatus societate vbi fidelium
aime inestimabili gloria p̄petuo p̄fruūtur. que
ibi ḡrebātur. vt redderemus testimoniū decla-
rauit. Post hec ad purgatoriū et infernū nos
deducens. nō solū que ibi erant indicauit. sed
volūt vt penarū exp̄ientia p̄baremus. **H**is
omnibus sic pactis. **H**ora qua nostra cadaue-
ra sacco quo beatus fuit vsus **T**herominus testi-
git venerabilis **E**usebius. **I**dem gloriosus **T**he-
rominus nobis impauit vt ad corpora redire-
mus. mandans vt de h̄is que vidim⁹ testare-
mur. **P**romittensq; nobis vicesimo die. si de p̄-
petratis peccatis nos cōtingeret debitā penitē-
tiam exercere. cum beato **E**usebio qui tunc erat
migraturus ex hoc seculo. gloriā finis nesciam
adipisci. **S**icq; corporib⁹ nostris aie nostre sūe
cōiūde. **M**ulta siq; de **A**ugustine kmē formidā-
da que mortalium mētibus impressa ab eis dē-
labentium omnium terrenorū amorē et curam
puigilem. qua tot oberrant homiēs. vtputo fū-
ditus exstirparēt. patens didici. que si h̄is ear-
tis imprimerē. plus cogitatio opus procederet
net essem cōpos scribere iam p̄missa. **I**taq; cū

de primo te expectem. visitatur glorioſi **I**he-
ronimi reliquias. vt tue quas p̄die recepi litte-
re fatebantur. **H**ec oia ſine claudam. tangens
venerabil̄ Eusebii ſepulturā. vt miracula re-
deam enarranda. quę ſup̄i⁹ pollicit⁹ ſum enar-
rare. **O**bitus nāq; Eusebii venerabilis a trium
hominū p̄d̄cōz ſeriē imp̄cedētib; q̄ breuius
potui inſerui. quedā tibi vtputo affcūoſa inter-
ponēs. ſed nūc p̄d̄cōz ſepulture ſeres ita pa-
ret. **M**ortuo nāq; venerabili Eusebio hora ter-
cia. **P**lura ſunt miracula cunctis viſa. que p̄ce-
dentis vite ſanctitatē teſtata ſunt. quorū ad p̄-
ſens duo ſolūmō dicam. **M**onachus quidam
eiusdē cenobii p̄e lacrimis a vigilijs p̄uatus
corpali. oculoz lumīe ſtatim vt Eusebii venerā-
dum corp⁹ facie tetigit. priſtine lucis grām eſt
adeptus. **D**emoniac⁹ autē quidā dū ſacz cor-
pus ad ecclīaz ducēm⁹. eidem obuiās. eſt p̄m̄⁹
liberat⁹. **J**uxta ecclīam in qua glorioſi **I**heroni-
mi cadauer ſanctiſſimū eſt humanū. venerabi-
lis Eusebii corp⁹ honore debito nudū adm̄ſtar
magiſtri ſepeliuim⁹. **I**n cui⁹ etiā ecclīe cimiterio
hominū illoz triam. qui eadem ſunt hora mor-
tui fuerunt corpora tumulata. **H**is ergo dictis
venerabilis Eusebii. cūcta ſileant. vt pregran-
dia et in effabilia locū teneant p̄digia **E**ximij
Iheronimi. iam p̄miſſa. ▽ Miraculum

R ameno et iocundissimo liquidem mi-
rabiliū gestorum sanctissimi **H**ieronimi
prato positus. vti lectū faciens. precipu-
Pos et decoros miraculorū flores ad huius opu-
sculi venustatem. et nostre posterorū et salutē v-
tīles pro posse legam. quorū omnium quid pri-
die erga sabimianū heresiarcham pestiferum
quē agnoscis pactum est. primo dicā. **S**abimia-
nus nāq; hereticorū fautor: duas asserens in xpo
voluntates. et quod peius est. quāq; inter se dis-
cordes. **A**d cuius tā inopinabilis falsitatis p-
bacōnem introducebat illud quod in euange-
lio xps dixit **P**ater si fieri potest transeat a me
calix iste. **E**liciens ex hoc grauissimas rationes
et pene inextricabiles. q; passionē voluit fugē
vna voluntate. et altera eandem subire coacte
oportuerit passioēm. **E**t ex hijs dicebat q; ml-
ta xpus voluit. que optinere non potuit. **T**an-
tum in nos doloris exercuit q; magnitudinem
explicare nequim⁹. **P**eruertebat nāq; idē pe-
stifer anguis. et lupus rapax. se vestimēto ouī-
um induens nobis cōmissum gregem. **E**t vt se-
uiciam dicit pectoris efficacī⁹ exerceret: oposcu-
lum quoddam cōpilauerat. falsis pbans rati-
onibus hoc sic esse. **Q**uod quidem oposculum
vt fidem ei daremus glorioso **H**ieronimo tocī-
us veritatis speculo imputabat. **C**ui⁹ falsitatis

noticiam cōpiens sciens tibi gloriosum **Ihero-**
nimū eplam super hui⁹ erroris destructioē nō
multum ante sui obitum edidisse. **P**redictū he-
resiartham cum suis discipulis a eiusdem neq̄
cie ministris inuitati quodā die dñico in ecclē-
siam **I**herosolimitanā ad disputandū et suū
errorem nequissimum oprobandū. **Q**uo nanq̄
die vniuersis meis **S**uffraganeis. **E**pis a alijs
q̄ plurib⁹ orthodoxis nec nō a ipso heresiarcha
cum suis nephandis discipul in predicta ecclēa
adunatis. **D**isputacō a noua incepta aduespe-
ras vsq; tetenditur. **D**ū autem **I**de heresiarcha
cōtra nos opusculum ab ipso falso cōpositū qd̄
glorioso intulabat **I**heroimo allegaret. has
tātas iniurias ferre non valens tunc memorie
Siluanus sancte nazareth ecclēsie archieps. q̄
tanta bñm **I**heronimū affecōe aimi a deuocōne
colebat. vt si quid facēt dñm nomē a beati **I**he-
ronimi p̄mittebat. **V**n̄ quasi ab oibus **I**heroni-
m⁹ dicebat. p̄dcō heresiarche p̄tin⁹ assurrexit
diē eū increpās. q̄ tātas a tot exercuiss; neq̄ci-
as. **D**ū aut̄ oriētur inē eos lōga stēcō. a vterq; **o**
obprobria sibi inuicē p̄posse dicēt i fine sic pite-
āto statuerēt. q̄ si vsq; in s̄bsequentis diei horā
nonā bt̄is **I**heroim⁹ hoc op⁹ falso opositū eui-
dent̄ ostendēt p̄dcūs hēsiarcha capite puircē
Sinautē archiepiscopus. **Q**uib; finitis singuli

ad propria remearūt. p totā autē noctē quīsq;
nēm oracōmb⁹ vacauit. **U**t nobis importunita
tibus auxiliū veniret a dño. qui neminē vsque
quaq; in se sperātium spmit. **M**agnus dominus
et laudabilis nimis. cui⁹ certe sapientie non est
numerus. **S**tatuto autē die a hora. lectus heresi
archa in ecclesiā cum suis nequicie filijs venies
huc illucq; discurrēns querebat dei seruū a fili
um tāq; leo rugiens deuorare. veluti si foret de
us non intelligens. nec seruorum suorū preces
exaudiens. **S**ed tamen cum solidi⁹ se se fatu⁹
stare crederet miserabilius cecidit. **S**tabat au
tem omnis fidelium concō in ecclesia. quilib; scī
Hieronimi damans nomen. **C**lauserat autem
Hieronim⁹ gloriosus aures. fingens se dormiē
oracōes supplicātium non intendens vt mirabi
lior apparēt. **A**t ego totus pfusus lacrimis stu
pens a admirans. cur **H**ieronim⁹ sic ab eēt qd
deinceps accideret expectabam. **D**emiq; cum nil
miraculi appareret: seuire cepit heresiarcha ea
mina rabie vt **S**iluan⁹ quod promiserat iam ex
pleret. **A**d locum autē quo decollandus erat.
Siluanus sanctissim⁹. gaudens a intrepid⁹ tā
q; ad nuptias veniens. lacrimātes epōs a oēs
alios catholicos. q; ad hec cōcurrerant. hīs cō
fortabat verbis. **E**xultate mecum **C**arissimi. gaude
te a nolite cōtristari. qm̄ non derelinquet de⁹

Spēantes in se. **S**i non exaudiar: plus meis pec-
catis ppetratis. merui. **P**ost hec genua flectēs
Sande ait **I**heronime. ad esto michi si placet
q̄ quā hoc et maiori supplicio sim dignus: tamē
ne falsitas locum teneat veritatis: succurre. **Q**d
si non est fas vt adiuuer. **P**ropicius esto in
hora mortis vt glorie finis nescie non sim ex-
pers. **H**ec dicens: spiculatori collum prebuit
vt ferreat ip̄m rogat. **E**leuat autē spiculator: en-
sem antistitis venerādū caput vno idu cupiēs
amputare. **A**d est subito **I**heronim⁹ gloriosus
a cūctis cernentib⁹ manu extensa tenet ensē
filuano imperans vt exurgat. **D**einde heresi-
archam increpans scripturas falso cōpositas
innuens. ei q; minās. ab omnū euauit oculis
q̄d huic: eius q; similib⁹ vñā eueniret. **C**onfe-
ssim vt gloriosus **I**heronim⁹ disparuit: **H**ēr-
arche caput terrā perit. a corpore detruātū. tā
q̄ si ense spiculatoris manus illud amputasset
vno idu. **Q**uod tam mirabile cūcti videntes
qui aderāt illico stupefacti deo grās egerūt. et
Iheronimo glorioso. et ad veritatis tramitem
Hērarche discipuli rediere. **E**cce quanta vene-
rabil antistitis fiducia in dño a beato **I**heroni-
mo fuit efficax. q̄ pro veritate mori nūme formi-
dauit exēplar certe hic fact⁹ ē venerābil antistes
ceteris xp̄ianis. **N**on enim xp̄ia⁹ ille ē. quī timet

pro veritate mori. Si enim xps pro nobis aiaz
suam posuit. vt ab omni nos redimeret seruitu
te a nos pro ipso cum tps est aiaz ponē mīme
timeamus. Quia nemo nisi legitime certans
potest coronā glorie optinē. **Miraculū**

Utrum quia de siluano aliquod dictum
nosti. aliud quoddam nō minus vtpu
to mirabile ergo eum factū narrabo. cu
ius tot fuerunt testes. quot a nazareth vrbis a
bethleem tenet. q̄ p̄p̄is ocul̄ hoc viderūt. Ser
pens ille antiqu⁹ dyabolus ob suam deict⁹ sup
biam in inferni profundum. venerandi antist
tis. Siluani nīmie inuidens sanctitati. cōtra eū
dolus vt callidior cunctis animātibus grauius
est cōmotus. Qui vt virū dei infamē. redderet
quatenus qui suo sanctitatis exemplo releua
bantur ad recte cōuersacōnis semitas suo casu
deciderent ad peiora. **N**octe quodam formā sci
viri fumens. cuiusdam mulieri nobilissime iam i
stratu quiescenti apparuit. a se ad eam accede
re fingens. cōsensū sui corporis inquirebat. **A**d
que terrore p̄territa mulier. viri ignorans spe
ciem. dum se cū homine solā in thalomo cerne
ret. nec q̄d faceret sciret diras cepit voces emit
tere. ita vt clamorib⁹ assiduis omēs excitare
tur dormientes. et non solū de illa domo. sed eti
am vicinā. q̄ oēs ad predcē mulieris thalamū

accedentes quib hoc esset interrogauē pauīdant
mulierē. Interea callidus serpens sub thoro se
ponēs cepit latere. Qui autem accurrebāt hec
audiētes quis hic homo fuit vbiq; p̄inquirē
ceperūt. Verū illi dū pseuerātes. tandē ad locū
remētes vbi pestifer latebat anguis. aliena sp̄e
occultatum hominem inuenerūt. Qui eūdem ac
cēs candelis intuentes archiep̄m crediderūt.
Ad quod om̄s qui aderant stupefacti. et veluti
amētes effecti. quasi quid agēnt quid rē dicēnt
ignorabant. sciētes eiusdem sanctitatis nomē
At quia hoc tam detestabile inopinabile q; cer
nebant. eum interrogauerūt. cur tātas nequī
cias p̄petrass; . At ille Quīd inquit male feci. Si
mulier hec me ad huiusmodi negociū inuita
uit. Quod mulier eum fore mentūm lacrimās
correspōdit. Tūc ille. vt homiēs illos erga vix
dei ad mai⁹ odium incitaret. quatenus illū cū
us diffamarent talia cepit. et tam ab horēda
verba fari. q; nullus p̄turbacōne auribus po
terat sustinere. Quo eum contumelijs et oppro
brijs exacerbantes coacte extra domiciliū expu
lerunt. Mane autem facto. que gesta erant e
narrantes. Siluanum Archiep̄m p̄pocritam
et dignum incendio acclamabant. Qua de re to
ta est nazareth commota aduersus archiep̄m
ita vt audiēdo ei⁹. nomē. quilib; blasphemaret

Mira huus viri patientia. et magne sanctitatis
indiciū. **V**olat ad innoxii antistitis aures tā
tā fama discriminis. os tñ nō mouetur ad iniu-
rias. **N**ē tot aduersa cor manet immobile. ad
nullam se vertens impatientiam grās semper
agens diuino nomini. sua hęc confitetur noxa
meruisse. **H**ęc qđ dicam **A**ugustine hęc nō so-
lum iniurias et opprobria ferre vt possum fugio
sed etiā in quibuscūq; verbulis frangor. p̄mia
opto. nec de laboribus curo. q̄q; sciam ad celo-
rum regna non aliter quēpiā nisi laboz et affli-
ctionum cumulo puenire. **Q**uid enī aliud debio
iudicare. cum me a sanctis in vita et moribus
discordem inuenio. nisi et discordem in morte in
p̄mio inueniri. flebilis et grauias michi assunt.
hiscōrum vitam et meam recordor. **A**itōz quippe
quia auditu sanctorū gesta reuoluūt hominēs v-
t ego et tñ nil vt ipsi. volunt pagere. porro hoc
ad meam detegendam insipientiā est. quod di-
cam pluries ab eisdem. **S**iluanū ore audisse me
scio. nūq; se tantum felicē fore quātum cū se ab
omnibus despici et calcari cernebat. **C**reuit tā-
tum eius infamia. qđ ei opimio vsq; ad alexan-
driā cīpium. et p̄ ciuitates affines pene ore om̄i
est delata. **A**tq; limē domus innoxii antistitis talē
alicuius tangere nō audebat. **M**anens vero in
supernis dominus spectator. omnium suos sinit labi

sanctos in tribulationum etumpnas. vt tunc fi
deles eos paciencia eddat. **S**ed eos exigente ne
cessitate in pressuris mime derelinquit. **R**euelu
to itaq; ano. quo dyaboli astucia talia erga dei
hoiez ppetrauerat ciuitatem nazareth vt illaru
genciu aliquualiter scandulum mitigar; vir dei
occulte deserens. **A**d ecclia; i qua gloriosi **I**hero
nimi humatum quiescit corpus. taq; ad efugij
portum veniens se in sepulture loco posuit ora
turus. **Q**uo per duaru horaz spacium sic pma
nente. **V**ir quida; nequicie spiritu inflamatus
in predeam ecclesia; intras sanctuq; viz recipies
sup sepultura in oracone positu. ad eu velut dia
co cucurrit ei improprias q; muliez metes ad li
bidinosas suas voluptates continue incitaret.
Quem agnus innocens filuanus se despici gau
des huilirate solita vt ista ei sepe dicet bladis
colloquijs inuitabat. **Q**uod pessimus ille latro
audiens gladium ex vagina sua pendetem ad
latera impudica. retiens dextera ipsum vt filua
ni astitit gutturi immergeret eleuauit. **C**ui
cum hoc verbu **S**uccurre **I**heronime glorioses
venerandus anistes opponeret in guttur pro
prium eleuatum gladiu immerfit. **V**iri illi dextera
retro uersa. a sic vt decebat vir nequissim
seipm interemit. vt in lacu cader; que effodit.
Admirabile hoc. **S**; non minus est mirabile id

quod restat caufu itaq; fupueniens alius vie
nequiffim⁹. hoc qđ diuina vlcone ppetratū fue
rat. vñ vidit proū⁹ gladiū arripiens a dei vi
ro hominem illū estimans intemptum. **Silua**
nū interficē conabat. **Ne** nimia verba loquat
id quod primo acciderat huic euenit. **Cum** nō
dum vir ille secundus in terrā ceciderat. **Duo** a
lij viri ecclesiam intrauere. **Quod** videntes di
uini ignari iudicij. hoc tm̄ fore ppetratum scel⁹
a dei homine putauerūt. **Quoz** vn⁹ id pre alio
graue ferens. furie & sania vndiq; inflāmat⁹
latro cepit quantū poterat ex damaē. vsqueq;
tua viger malicia. **Tu** mulieres ad tuas libidi
nosas cogis voluptates. et homines interficis
in occulto. **Certe** tue nequicie hodie finis venit
Et subito pro posse cucurrit vt eū exstingueret.
vibēto & denudato ense. **At** vt **Siluanus** moē
solito succurre gloriose **Iheronime** exclamauit
et vir ille vt duo primi se manu & ense pprio in
teremit. **Vir** autē alius qui cum ipso venerat
hoc intuens tremebūd⁹ ob visionē. ad ecclesie
fores cucurrit. **Qui** hoc maleficijs pātans factū
quātum poterat damare cepit. **Huc** omēs occur
rite. **Ecce** malificus siluan⁹ archieps non solū
mulieres vitupat: sed suis etiam incātaōmb⁹
necat homiēs to to posse. **Sit** hīs nimius vito
tū ac mulierum cōcurfus: verberāt arra vices

cōbustione dignū siluanū archēpm acclaman
tes. **H**ec ad meas sonant aures. tristis ego et
lacrimans ad cantū pergo monstrū. **S**tabat a
gnus inter lupos atrocissimos seuientes vt ca
nes famelicā. rabie non minima. leuis et mitissi
mus tāq̄ fungens p̄speris. nil dicens aliud ni
si hec iuste pacior. quia in deum meum peccaui.
grauiter verberatur vir innocens capitur ab oi
bus. vt ad supplicia tanto lectior. quanta pena
grauior deducatur. **A**t ego dum manu silenciū
populo. eius optans furorem nimium mitigāē
infinuo. eo amplius iracundia et furore popu
lus inflammatur. **C**umq; iam captus siluanus
extrē ecclesiam duceretur. **S**ubito gloriofus **J**he
ronim⁹. vt visum est de loco in quo iacebat fur
gens. tanto circumfulsus lumine. q̄ radijs in
eum intuentium oculi vibrarentur cūctis appa
ruit. suo deuotissimo ansticiā premia largitur.
Qui sua dextera **S**ituam venerandi dextera capi
ens. hys qui eum captum retinebant anstite
vœ terribili. vt eundem dimitterent impauit
Tante siquidē virtutis fuit hec iussio. vt añq̄
finiret vox talis: oēs repēte tāt⁹ timor inuasit.
q̄ oi vigore corporis destituti i terrā velut mor
tui cecidē. **I**nt hec quedā mulier a nephando
spū obūbrata. cathēis vincta p̄pedib⁹ manicis
q; ferreis alligata. pluriū hoim maib⁹ libeācōis

opānēde causa ad ecēiam deportat. ac vbi mu-
lieris pes ecēie tangit limen vlulatus a voces
terribiles. miserere miserere gloriose **I**heroime
nam p te crucior dyabol⁹ emittere nō cessabat
Cui gloriofus **I**heronim⁹. **N**ephādē inquit spi-
rit⁹ ab hac exi dei familia. et tuas detege quas
erga siluanū egisti fallacias in siluani forma oī-
bus te demonstrans. **T**unc dyabolus vt glori-
ofus **I**heronim⁹ iusserat in siluani forma. ita vt
ab omnibus siluan⁹ archieps crederetur appa-
ruit. a rem quā fecerat vt infamē reddēt dei fa-
mulum enarrauit. **H**is dictis dicitis clamorib⁹
a vlulatibus nephādus spūs de templo dispa-
ruit. **Q**uod vbi tam mirabile est pactū. glorio-
fus **I**heronim⁹ sui antistitis dextram non relin-
quens. quid optas inquit voce leni. **S**iluanē
kmē tibi placitum scito me facturū. **A**t ille mi-
dñe inquit vt me hic ampli⁹ nō ēlinquas. **A**d
quem gloriofus **I**heronimus corēdit. **Q**uod
postulas ita fiet. **P**ost me velociter ergo veni
hec dicens **P**rotin⁹ cūctorū visui se negauit in
teruallo autē vni⁹ hore facto. **S**iluanus archi-
eps exspirauit fit ob hoc cunctis stupor. a āmi-
racō inaudita vndiq; viroz ac mulierū necnō
a pueroz cōfluit multitudo. lacrimaz effusione
terramadet voces. lamētacōes. vlulatus. gemi-
tus a suspiria in rama sonant. **Q**ui lib⁹ se reum

eo q̄ in filuanum cōmississet veniam potestis da-
mat. **P**er totam autem sequētem noctem gēci-
um multitudo ab ecclia non recedit. **I**taq; mane
facto. dero ad venerādi antistitis funera p̄pa-
to. corp⁹ eius dē ad nazareth ecclia. honore cō-
gruo deportatur. tā illi⁹ ciuitatis. q̄ isti⁹. **I**erusalem
populi multitudīne contitante. **I**n qua q̄-
dem ecclia. nazareth corp⁹ illud venerādum
humanimus. vt decebat. longa certe verba iu-
xta admiranda filuam venerādi p̄fulis mō me-
rita plene p̄meretur. **S**ed quia dicēdoꝝ p̄ gran-
dis pat; areat eiusdem venerādi p̄fulis act⁹
finiam quedam alia nō min⁹ grādīa breui ver-
borū stemate narratur⁹.

Narrādū puto quoddā satis mirabile. qđ
p̄tīm relacōne vidicōū testium. p̄tīm ocu-
lorū visu didici. **D**uo viri nobilissimi. et trāsto-
rijs locupletes sed catholice veritatis inscī. tñ
vt ī gētilium ritu genitū satis boni. glōiosi **I**he-
nimi mirabilia audiētes. ex ciuitate alexādūa
multis adunatis opib⁹. deuocōne eiusdem. fer-
uēdi. ceperunt iter. vt eiusdem glōiosi **I**heroni-
mī reliquias visitarent. **C**umq; iam incepto iti-
nere. quoddā a tramite deuī introissent nem⁹
vbi nulla hominum aut equoꝝ vestigia videbā-
tur. **B**eati **I**heronimi nomē inuocātes. eidem se
custodiēdos rēdiderūt. **I**n eodē siquidē nemore

quidam latronum habitabat princeps habes
sub se plures quingētis latromib⁹. Nos a illos
ad aliquod destmans iter ut transeūtes interfi
cerēt. a ad eundem a ceteros spolia reportarēt
Is itaq; princeps hos transeutes intuens tri
bus cōuocatis latrombus. vt ad eos interficiē
dum accederent impauit. **R**ui sui principis im
plere cupientes iussa. assumptis armis illorū
quo gradiebantur. alexandrim concito cursu
tendunt. **M**agna siquidem gloriofi **H**eronimi
merita magna a pdigia a sādīs modicis talia
nunq̄ visa. accesserant latrones vt transeūtes
mactēt. **S**ed dum ꝑꝑe fuerunt: quos prius so
lum cernebant duos. paulomin⁹ innumerabi
les esse vident. **I**nter quos vix preibat tanto lu
mine circūlustratus. vt intueni in eū aliquasi
ter phas non esset. **A**pprehendit timor stupor a
admiraō hos latrones. quid aliud possent fa
cere nesciunt. nisi alios latrones ēmeare. **A**t v
bi iam forent a longe redeuntes ētrouerfi. solū
duos vt prius homines reuiderūt. **M**iratur nī
mis latrones. et se illusos arbitantes. ceperūt
ad transeutes hoies ētrogradi. **A**t vbi a ꝑꝑm
quauerūt vt prius viderāt. nunc viderūt. **M**a
gis ac magis stupefacti latrones cernentes in
uacuum secedisse. terga verterūt. **E**t velociter
ad suum expectantem principem deuenerunt

Saccepit eos princeps quid tam diu pegissent.
Sed cum rem gestam audire eos insipientes et fatu-
os estimans. duodecim alios latronibus conuoca-
tis. cum eisdem versus transseutes homines mittit
cursum. **A** longe duos homines cernunt. **S**ed pro-
prium qui ut primi viderant sic et isti. eorundem tremunt
bases. trepidat cor fiunt velut amictes. omni vi-
gore animi destituti. tandem in se redeuntes eos
latenter insequuntur. cupientes quos deinceps
accidat edoceri. **T**repidant vero hiis nesci-
transseutes hos videntes homines. et inter se quod hiis sint
auidet punctantur. **D**enique iam occasu solis indi-
nata die. cum quid in nocte faciant nesciunt. illos
duodecim latrones viatores estimantes. ad eos-
dem consulendum statuunt pedinare. **A**t ubi ad la-
trones veniendi iter carpunt. dicunt latrones eo-
sdem solummodo duos cernunt. **Q**uo latrones vi-
gore adepti. transseutibus et ipsi proprio obuiauerunt
Qui omnes simul iuncti inuicem se salutauerunt
interim interrogant latrones. qui sint. unde veni-
ant. et quo pergant. **A**t illi viri inquit. sumus de a-
lexandria venientes iherosolimam petimus. ut gloriosi
Iheronimi reliquias visitemus. **A**d hec latronum
princeps. **Q**ui illi inquit viri fuerunt. qui buculque
vobiscum timore veniebant. **M**iranum hos talia faci-
viatores. et se postquam neminem intrauerunt neminem
nisi ipsos et tres alios vidisse vel audisse dicunt.

Que gesta fuerant tunc latronum narrat prim
eps illos obsecras. vt ipis obqua causam hoc
acciderit si noscant debeant indicare. **R**ubus il
li ob aliam causam nisi qz gloriosi **J**heronimi cu
stodie se dederunt hoc euemisse se nescire dicunt
Ad hec latrones spiritu sãcto. quã vbi vult spi
rat subito inspirante. omniqz quam pius habe
bant ferocitate deposita interram eorũ pedibz
prouolũti. pro excogitatis flagitijs veniam po
stulabant. illos qz ad latrones alios pduerũt
Sed quid dicam. non min⁹ patet ad contuẽdũ
hora prima noctis ad latrones expectantes de
ueniunt. **P**ost hec quid eis acciderit declaraue
runt. eosdem suppliciter exhortantes. vt hñs
flagitijs solitis iam expulsis ad gloriosi **J**hero
nimi cadauer secũ irent. fit hñs verbis ceteris
latronibz deũsio pmittũt siquidem suo princĩ
pi et illi alijs necem durissimã si auderẽt ampli
us ista dari. **N**on cessantibz autem illis priora i
terum loqui verba latronum q̃ plurimi eam
rabie furibundi mox in eos in surgunt ensibus
denudatis. **P**otuerũt nempe rumpreas eleuaẽ
Sed ipis gloriosi **J**heronimi auxilia postulanti
bus. enses illos deponere. donec illi quã fuerant
ocidendi a **J**heronimo postularẽt nullatenus
valuerũt. **O** ineffabilis dementiã nostrẽ salua
toris. quot modis quos vult facit ad agnicõẽs

fui nominis deuemiē. **R**epente hec tā infueta om
nis illa latronū videns contio. alūs deo et glo
rioso **H**ieronimo uobus debitas agūt laudes
eiusdem se uouentes reliquias visitare. **F**acto
ergo mane. plures trecētis hominibus qui tūc
tpis ibi erant talia ppetrantes cum eisdem al
lexandrinis ex illo exeūtes nemore. ad gloriosi
Hieronimi tumulum deuenerunt. cūctis hec tā
infueta prodigia enarrātes baptizātur itaq; gē
tiles allexandrimi. et cunctis mundi uanitatib⁹
cōculcatis. in quodā cenobio vitam religiosā
duxerunt. Latrones autem illi similiter ad lu
cem ueritatis sancte q; et laudabilis uite semī
tas dīna grā et gloriosi **H**ieronimi meitis pue

Iuā cōstanti **Miraculū** **U**nerunt
Sinopolitanis litteis hac de re miehi spe
cialiter directis. tū factō nō longo dierū
spacō. intelleri simile pene miraculum qđ sup
fatus sum in urbe cōstantinopolitana duobus
accidit romanis iuuenibus a romana urbe be
thleem uenientibus. pro gloriosi **H**ieronimi cor
pore uisitando. **Q**uod tractabo sicut breui⁹ pote
ro. **C**ū g̃ illi duo iuuenes appropinquātes cui
dam ruci a cōstantinopoli p̃ duodecim forte di
stanti miliarū spacū. ante q̃ rus duob⁹ miliar
bus introirēt. **E**adem fere hora i loco quorsū iu
uenes ueniebāt duos cōfigerat hoies interemi

Quorum mortis et amore predicto resonante. tu-
ris loci eiusdem viri in simul congregati circū-
quaq; quis horū interfector fuerit ceperūt inq̄-
rere vehementer. Cumq; diligēter pquirerent
adesse certum neminē. nisi p̄dcōs iuvenes qui
iam p̄pe venerant repientes. eosdem protinus
tenuerūt. ab eisdem credentes homiēs fore in-
fectos. **M**irantur itaq; hui⁹ ignati iuvenes. et
horum se nil scire cōs casib⁹ conuabant. **A**c
illi eorum promichilo cōputātes verba. captos
eosdem ad rus conantur conducere festināter.
Post hęc de rūrē. quia ad eosdem ruris viros iu-
sticia non spectabat. cum accusa cōmibus ad cō-
stantino politanū dñiū capti iuvenes destinā-
tur. **Q**uin ne nimis longa fiant verba. **R**d non
fecerant tormētorum rigore. iuemb⁹ iam con-
fessis. adicitur more solito sententia decollādi.
Hec quale cor audiendū tot lamēta innocentū.
quos et iuuentutis et pulchritudinis maxima
venustas a ortus nobilissimus decorabat. pos-
set se a lacrimis cōtinere. **F**lētēs itaq; iuvenes
grauib⁹ pallidas fauces lacrimis irrigantes.
vlulatus gemitusq; a suspiria p̄mere non cēs-
santes gloriose dicebāt. **H**eromime hoc tale ne
est p̄miam q̄ obsequētib⁹ tibi p̄stas. **E**st ta-
le q̄ labore tui meruimus itinēris. **H**ec roma-
na verbs nostri p̄scia. ort⁹. nō sit te credebam⁹.

nesciam nostri finis. **A**d locū nāq; tantū suppli-
cū ibidem genūm multitudīne maxīma expe-
ctante. innoxij iuuenes educūtur. **O** ineffabilis
miserīcordia dei nostri qua celum edūdat. et ter-
ra. nec vlli ad se currētī obliuiscitur misereri fle-
ris in loco quo plectendi erant genib; in celū
vterq; iuuenis manib; eleuatis. **G**loriose ma-
gna vocē inquit **J**heronime. salutis nr̄e et au-
xilij port; nostręq; spei anchora saluberrima et
vitalis hac indima hora nr̄is indignis supplicatō-
nibus piās aures. vt si hoc pro quo punimur
scelus non gessim; tuas literatōis opes. pieta-
te solita fenciamus. **Q**uod si fecimus. exigente
iusticia cōtempnemur. **H**ec vbi dixerunt. colla
extendunt carnificibus ferienda. nil dicentes
aliud quā succurre succurre **J**heroime gloiose
Quid mirū si tot lacrimis cunctoz ad se curren-
tium opifex misericors **J**heronimus se a mise-
rando non potuit abstinere. **C**um circumstan-
tium omnium et carnificum etiā corda ad cō-
passionem vndiq; mouebantur eleuatis nāq;
ensib; iuuenūm carnifices colla ferunt. ac col-
la percussionū signa vtī p̄fici lapides forent
recipiunt. **M**irantur carnifices credentes se i-
ctus fefellisse. denuo eleuant. vt plus possunt
enses et feriant. sed tamen vtī prius insensī-
bilia iuuenum colla manent. **A**c illi iterum

ac iterum feriuſit. **S**ed enſes vti eſſent palee iu-
ueneſ ſenciunt. **O**ritur inter arcuſtates ex hoc
admiracō a ſtupor vehemētiffimus omēs capit
Hinc inde genciū ad tam infuetam viſionem
coſluit multitudo. **A**udit hec a ipſe ſententię la-
tor et currit. **I**ubetq; carnificibus vt ſe viden-
te denuo feriāt. a cum omnino de illeſa iuuenū
colla manerent. **S**tupēs magis ac magis iudex
tantiq; ignarus miraculi nil ſcit aliud. cur hec
fiant quam vneficiā cogitaē precepit itaq; mi-
niſtris omni mora poſtpoſita nudos tradi arſu-
ros iuuenes cogi flāmis. **C**irca illos copioſus
ignis accenditur. infundit lignis oleum et pix
vt eorum vita citius deſtruatur. **Q**uid mirādū
ſi compos protegendi ab enſibus glorioſus **I**he-
romim⁹ a flammis etiam ſuos ſe inuocantes ſe-
dulis vocib⁹ iuuenes potuit liberare. **S**urſū ig-
nis flamma i immēſum ſcandit. ac iuuenes ſub
alis conſiſtentes glorioſi **I**heronimi ſalubriter
pmanent velut in ameno ſi quieſcerent virida-
rio a iocūdo. **P**oſtremo iudex vtrum hoc ſit af-
ſcribendum miraculo aut vneficiō certū cupi-
ens expiri. vt ſi hñ dieb⁹ octo ſuſpenſi viuerēt
quo vellent abirēt ſoluti a liberi cenſuit. **S**upē-
ſis itaq; illis. mox glorioſi **I**heronimi pñcia mi-
nime deſuit qui plantas manib⁹ tenens pedū
illeſos a viuentes ſtatutis diebus mirabiliter

conseruauit. **C**urrūt ergo octauo die totius ciuitatis a circumiacentium villarū vici. currit et index. cernunt clare gloriofum miraculum. patefacientibus que viderūt. qui ad custodiendos iuuenes fuerant deputati. **M**irantur omnes vobis in excelſis. laudes pagunt creatori et **I**heronimo glorioſo. **M**ox de eculo innoxii iuuenes deponūtur. a maximis honorum obsequiis ab omni populo venerantur. verum in urbem constantinopolitanam capti a dolozibus vehementissime grauati intrauerunt liberi. et honorifice. a cum gaudio ineffabili exigerunt a tandem annuente deo a multis constantinopolitanis populis comitati bethleem attingentes venerunt. **S**tatimque deposita secularium omnium cura a habitu cenobium in quo glorioſus **I**heronimus vixit intrauerunt a vacantes die noctuque pnie a oracōib; celebri vita ſcītatis pspicue in p̄dicto cenobio adhuc manēt. **M**iraculū

Agne admiracōis gaudij deuocōisq; causa precedens iuuenum miraculum extitit. **S**; formidis multe existit sequēs i sacris ordinibus maxime constitutis. **A**p̄d supiorē thebayē quōdā dñarū fuisse arcē duos ānos di eximū et diues monasteriū oī pulchritudie a excellētia decoratū. **I**n q̄ pene duāte dñe vita hospite religioſa

Inclusionem continua deorsumq; moribus permanebant. Ad hec quibus infuit figant aures. nec quod hauserint vna auricula. effundit altera. **R**ā quantumq; nauis sana sit et integra. modicum ymmo quasi nichil potest si alta volens sectare maria. puum quod inest fundo foras mē relinquat. vt dira naufragia. nō admittat. **C**ur hec sum fatus pntis narratōis historia reserabit. **M**ultis itaq; pollens predictū monasteriū virtutibus. vnum pessimū quo ruit symonie vicium retinebat. **R**am instruente dyabolo in eisdem dñab; hec obseruabatur abusio. vt si quā uellent in mōiālem recipere non tantum intuitu caritatis et misericordie recipiendeq; bonitate quantum desiderio recipiebāt pecunie. **N**ulla enim in monasterium intrare mansura poterat nisi certa pecunie qñtitas secum iret. **I**n hoc siq; dem erat monasterio sanctimonialis quedam dñā etate grandæua. que ab infancā sua i ieiunijs et oratōibus. omni terreno resoluta cenobio uixerat. que uiciū illud q̄ plurimū abhorrebat. cui nocte quadam vt erat solitā oratione posita gloriofus **I**heronim; apparēs. locum illū immenso lustrās lumine. p̄cepit ei dem vt ad abbatissam ceterasq; uirgines illi; cenobij moniales mane pgeret. nūcians q̄ nisi a peccato iam inueterato manum extraherēt; vltōem

diuinā subito expectarent. **D**ñs dicitis disparu
it. pterrita visione infueta sanctimonialis dña
quīs is fuerit inbens talia nunciari. **I**n seipfa
auide ptractās totam illam noctem egit in som
pniem. **C**repusculo dici aduemente omnes in
capitulo. ppulsato tintinabulo congregauit.
Quibus admirantibus ad que forent tāta festi
nacione in capitulo couocate. **S**anctimonialis do
mina ex earū assurgens medio que viderat et
audierat omnib⁹ patefecit. fit illico monialib⁹
cūctis ex hoc irrisio hāc exclamabāt fatuā mul
tisq; garrūit derisionibus. hanc forte illa ebr
etate nimia sompniasse. **I**lla vero accepta con
tumelia. paciencie se scuto muniens. de earum
dem pfnatia siquidem nimium dolens sed de fu
a despectione gaudēs. ad solitas redijt oratio
nes. supplicans continue ne suis monialibus
quod audierat eueniret. **T**ransactis ergo die
bus decem. nocte media predictae sanctimoniali
domine hac p re deuotis oracōnib⁹ incumben
ti. **G**loriosus iterū appuit **I**heroim⁹ eide. ut que
prius denūciauerat monialib⁹ denuo intrepide
nūciaret. alloquōe mādauit benigna. **A**d quē
illa **Q**uīs iquit es dñe talia michi mādās **I**he
romim⁹ inquies sū ab eiusdē euamuit oculis **I**
lla vero scies eay duriciā. quod agēt qd re dicēt
nescies. **T**ādē mallēs a monialibus infana

a ebria reputari. q̄ diuinis cōtra ire p̄ceptis
congregatis iterū mortalib⁹ q̄ viderat a audie
rat voluit infamare. **A**st vt eam assurgē moia
les pestifere cōspexerunt. diuini inscie iudicij si
bi de primo affuturi. ante q̄ verba incipet. e. ca
pitulo cum magnis cathimacōnibus exierunt.
Quā transactis insuper diebus trib⁹. dormien
ti predictae sanctimomiali dñe. gloriofus **J**heroni
mus ineffabili quasi societate vallatus ange
lorum nocte apparens media. eam excitauit. ei
q; **I**ussit protinus. vt de illo exiret monasterio
nec subito futuram sentētiā expectaret. **C**um
illa vero multis lacrimis supplicat; ne hoc fiēt
Gloriofus inquit **J**heronim⁹ ad abbatissam et
ceteras p̄gito omi mora postposita. eisdem nun
cians. q; nisi peniteant hac nocte diuinā senti
rent vlōnem. **S**i autē in sua permanebunt du
rictia. **S**tatim exiens amplius in monasterio ne
moreris. **V**is finitis abcessit. **H**ec igitur audi
ens sanctimomialis anxia. plenaq; tristitijs ca
pitulū adiit. a campanā cepit vehementer ut
ad capl̄m sanctimomiales accederēt resonare.
Quo abbatissa de sompno euigilans. agnosces
q; ab hac fore pulsatam campanā **T**raucta ad
capl̄m propauit. **A**t vbi illam vidit diris eam
minis increpans. nullū voluit audire verbum
Pmittēs q; nisi cessaret hec agere secū ampli⁹

in monasterio nō manēt. **C**ui sanctimoialis do-
mina. **N**e tardes inquit queso agē que pmittis
pfecto me noscas hoc i loco nō mēsurā āplius.
Gloriosus equidē iheronim⁹ apparēs in tmō
hoc statū monasterio futurū iudiciū patefecit hec
audiēs abbatissa deridē cepit. hāc estmās ve-
fano capite ista fari. a hostiariā cōuocās iussit.
vt hāc de monasterio. p tū effugaēt mādās
eidē. vt aliqli hora sit ex dimissam. postmodū fa-
ceret introiē. vt sit ab inceptis opibz iā cessaret
Hac de re lecta scimoial dñā q̄ cici⁹ potuit e mo-
nasterio ē egressa. lacrimis tū pfusa doloribz qz
ēpleta. p hīs que monasterio nouēat cūctura
Terribil siquidē deus fortis atqz potēs et quis
ēstet ei. **D**eu cur eum hoies non formidāt. qui
tm̄ irritāt ei⁹ irā sciētes nullaten⁹ posse fugere
ab ei⁹ maib⁹ vt eos ei⁹ magnū a in enarrabile
iudiciū nō oprehēdat. **S**altē hīs miserī frean-
tur exēplis. **A**udiāt qui in suis cōfidūt diuicijs
quoqz in irā cōcitant excelsū dñm sue auaricie
ficitate. quale huic monasterio a deo pp̄ pecu-
nias faciem auertenti de celo est iudiciū iacu-
latū. **P**ene limē hostij scimoialis dñā exesse-
rat. qđ subito totū corruit monasteriū oēs oppri-
mēs moniales. ita vt ex eis aliqua viua non re-
māsit. **S**anctimoialis vero illa in quodā vene-
rabili dñaz monasterio quod apud inferiorem

thebaydem suum est habentis sanitate precī
pua viua manet.

¶ Miraculum

Signum censui pmissis miraculis aliqua
alia diuini contra peccātes manifesti iu
dicij declaratiua iungere. vt si forte pre
iudiciorum multitudīne peccōꝝ corda tenacia et
plus q̄ lapidea in carnea ouerterētur. quaten⁹
cum se ob peccata cernerent beluas. racōnem
et cognicōnem sui conarentur vt fierent homi
nes adipisci. Abiecta enim racōne q̄ sunt hōies
infra bruta animalia redigūtur. Grecorum qui
dam hereticus die quadā cum sacerdote quo
dam in iherosolomitana ecclīa publice disputa
bat. Cumq; sacerdos ob sue fidei p̄is defensio
nem auctoritatem quādam Iheronimi allega
ret vt greci destrueret racōnes. Temerario pe
stifer grecus ore gloriofum fuisse Iheronimum
tocius veritatis lumē mentitum non erubuit
voce fari. At qui voce talem nequiciā ppetērat
vocem deinceps nullatenus formauit.

vidam insuper alius **¶ Miraculum**

S hereticus pestifer. arrianorum in qua
dam disputacōe cuiā Iheronimi glo
riofi auctoritatem ostra eū inducenti. vt men
tur. sua temeritate respondit. Subito fuit dīma
vlcōe percussus. Nam nondū verbū voce finies
damaē p totum illum diē sine aliqua cessacōe

non desijt. **M**iserere miserē iheronime gloriose
quia a te penis dirissimis torqueor. a hec p totū
illum diem quātis vobus poterat damās. ho
ra completorij miserabiliter expirauit. cunctis
cernētibus qui ad hec occurrerāt. **¶** **M**iāculū

Hereticus quidam ali⁹ pestifere heresis ar
riane. cui ante meū obitū finē imponat
pius dñs. **I**n ecclia spon gloriofi **I**heroni
mi ymaginē cernēs. vñā inquit sic te cū viue
bas meis mamb⁹ tenuissem. qz te meo gladio
iugulassem. **H**ec vt deā dedit gladiū euaginās
tota vi ipm ymagis gutturi infixit. **Q**uā mag
nus iste iheroim⁹ tot faciēs mirabilia inaudita
cui scdm sua opa filis nō appet. potuit equidē
imbecill⁹ i ymagis guttuē gladiū figē dextera.
Si de ymaginē gladiū. a e gladio manū quouf
qz res innocuit extrahere nullaten⁹ opos fuit.
Mox quoqz ex pūssiois loco tāq̄ ex hois corpe
vivi sanguinis vnda fluxit. que vsqz mō p mi
raculo declarādo fluē nūq̄ cessat. **E**adē insup ho
ra q̄ res sic pacta ē. iudici in atro exñtū idē glori
ofus **I**heronim⁹ cū gladio gutturi infixo appa
rens p offensioē hmōi vindictam fieri postula
uit narrans equidē sibi facta. **E**t hec dicēs abiit
Supefactus itaqz iudex cū ceteris qui astabant
ad ecclesiam pperans. hereticum manu gladiū
ymagis gutturi infixū tenētē reppit **R**uā pñt⁹

vt hñ viderant fuit compos manū a gladio re-
mouendi. Captus itaq; heretic⁹ i sua pmanēs
duricia. ob aliud nō se dolere. nisi q̄ viuū non
teneret. Iheronimū garruens. a populi multitu-
dine lapidib⁹. lignis ensib⁹. a lanceis iugulatē

M Epos me⁹ Iohes **¶ Aliud miraculū**
quem agnosās omni fulgēs pulchritu-
dine. quem michi loco filij adoptauī. vt
puto tibi pridie quid ei euencit enarrauit. Sed
tū vt prestanti⁹ memorie cōmendetur. silentio
non transibo. Captus itaq; idem iohānes an-
te duos annos a parsis a parsarum regis mini-
stris venditus. ppter eminētem suam pulchritu-
dinem ad regis exercenda officia deputatē. Cū
q; p annum in regis curia non puo dolore et te-
dio pmanisset. eodem euoluōis anni. die prā-
dentī regi seruiēs. pre tristitia se a lacrimis nō
potuit cōtinere. Hoc rex intuens lacrimarum
quidem ab eo querit causam. Qua cōpta. cum
in quodam castro quibusdā precepit militib⁹
custodiri. Sequēti autē nocte. eodem in castro
exñte. diris lacrimis vndiq; madefacto in som-
pnis eidem gloriosus Iheronim⁹ veniens ma-
numq; eius vt sibi videbatur capiēs. ad ciuita-
tē Iherosolomitā secū duxit. Expgefcūs ma-
ne putans in castro se a militib⁹ retineri. in do-
mo qua maneo se inueit. Suo admirāte velut

amēs vtrū in castro vel in domicilio meo staret
nullaten⁹ discerebat. In postremo ēdiēs emī-
sa voce dormientē familiā excitauit. Currūt igiē
ad me famuli. adesse iohēz ineffabili gaudio nū-
ciātes. Quāē dubi⁹ accurrēs quē a partē vīdū
putabā p̄ntem cerno. Quo quidē qd ei accide-
rat enarrante. deo a glorioso Iheroimo laudes
maxime persoluuntur. Aliud miraculū

Sanctimomialis quedam domina omni-
um pene pulcherrima feminarum. etate
iuuencula. sed animi sapiētia valde ca-
na. beati Iheronimi deuotissima. in quodam ce-
nobio dñarum multa sanctitate vt opimoz ad-
huc viuit. Cui quod adies diciē contigisse. Sic
mulier hec alijs in exemplum que illuc et huc
per plateas a vicis discurrere nūq̄ cessant. fui-
stultoꝝ hōim illa q̄antes animas visioē. Nullo
tot dyabol⁹ rethi capit aīas. quot pessimo mu-
lierū. Sanctimoial hec vt oim dñaz testimoio
comprobatur nūq̄ nisi maxima eam cōpellebat
necessitas extra suā cellulā gradū fixit. neq; eī
aliud egit op⁹. qm̄ aut oracōib⁹ vacat. aut lecti-
b⁹ aut meditaōib⁹ implicat. a corp⁹ ēficiē dor-
miēdo. aut aliqua maib⁹ exēct opa. sp̄ tñ scri-
turā dñicam ruminādo. Vñs die⁹ serpēs anā
qu⁹ dyabol⁹ inuidens opib⁹. vt eam a sancto
pposito reuocaret. cuiusdā nobilissimi iuuenis

animum in eiusdem sanctimonial in tantū con-
cupiscentiam accendebat. q̄ nil poterat die no-
ctūq; aliud nisi quomō eam posset attingere.
cogitare. **C**irca monasterium. veri luminis ra-
tione obæcatus. continue p̄gens. nullum reme-
dium aliud inueniē quibat. **T**antaq; insciētie
tūbe caligatus exiit. vt multociens se suis p-
niciosis turbatum affectionibus cernens. volu-
erit se aquis tradere suffocandū. **S**ulti amoris
stultum iuuenem cathena de die in diem strin-
git. vt hec ad sanctimonialis aures resonent.
ob suam non audeat pudicitiam. **R**ua de re omi-
ad hoc auxilio destitutus quendā inueniēs ma-
gum veneficia a demonū incantacōnes nephā-
dis artibus exercētē. magnam p̄mitit si qd
optat secut⁹ fuerit pecunie quantitatē. **T**ūc
veneficiorum magus suis carminib⁹ cōuocatū
demonem decipiēdi causa nocte media festiue
ad sanctam destinat monialem. **A**d cellulā ita
q; accedens demon transire vltra cellule limen
gloriosi **I**heronimi p̄ maginis i cella picte timo-
re nimio. nequit. **M**ira res augustine. vt multi-
plicibus patet exemplis. **T**ant⁹ gloriosi **I**he-
ronimi dyabolo timor inest. vt etiā sue pic-
ture non audeat apparē. nam sic vi ab eodem ob-
fesso corpi preciosa demonstratur p̄ magoz ab eo-
dem continue dyabol⁹ effugatur. **I**git̄ omisum

explendi opus neq̄ spūs despons ad mittentē
ēuertitur. **S**ibiq; negari ad monialē introitum
pādit ob glorioſi **I**heronimi ymaginē pictā cel
le. **Q**uo eū deridēs mag⁹ dimisit. **M**oxq; cōno
tātū aliū demonē. q̄ pōt cūcius mittit ad hmōi
opa finiēda. sic secundo id qd̄ p̄mo. **A**t secūd⁹
p̄ horam forte manens coact⁹ cepit vocēs ex cel
sas emittē. **S**i me **I**heronime hinc suis recedē
huc vltēr⁹ nō reuertar. **A**d hec stupefacta mu
lier que oīoib⁹ in cella inherēbat. q̄s istas fun
dat vocēs. nimio pauore p̄territa p̄cūctā. non
cessante dyabolo sic clamante. ex cōtate illius ce
nobij moiales timore p̄cūsse grādi. tremule ad
illam currunt cellam. cruce d̄nī p̄eunte. at vt il
lum fore spiritū neq̄ sciūt. **E**undē iurāt vt dete
at qua de causa venerat int̄mare. **R**arrans eq̄
dem dyabolus rei seriem. seq; gemitibus a vlu
latibus miserum pandens et cathemis igneis
vincitū a **I**heronimo ētineri. **R**ogat eas vt suis
mereat̄ precib⁹ abundi grām inueniē. **A**t vbi
hec moiales audiūt deo et glorioſo **I**heronimo
laudes reddunt. suppliciter postulātes vt demo
nem hūc nullaten⁹ reuerfurū de eodē cenobio
effugaret. **V**ix oracōnū verbis finit⁹ dyabol⁹
magnis stridorib⁹ ex eodem loco recedens. ma
gum adijt. eūq; capiēs tātis verberib⁹ et crucia
tibus flagellauit. vt per multa horarum spacia

in eo aliquod vitale signū paulomin⁹ non ap =
parēt. diris clamans vocib⁹. mei cruciat⁹ cau =
sa fuisti. ad illam me destinans moialem. **Cer** =
te in te eisdem verberibus vindicabor. **I**nter v̄ =
bera autem tā horrida magus cum pene p̄ncipi =
ppinquū se cerneret. suas se videns artes malū =
sibi auxilium adhibere. ad totius refugii portū =
gloriosum **I**heronimū iam naufragans se diri =
git. **G**loriose inquit **I**heronime huic ad tuā de =
mentiam subueni misero accurrēt. ei solita mi =
sericordie dona pregrandia nō denegans. pro =
mitto namq; si tuis ad intus auxilijs pernīci =
tam horribili nō succumbam. **D**einde cūctis exu =
tus fallacijs a tuis obsequijs non recedā. **H**is =
finitis velut fumus ab eodem neq̄ spirit⁹ eua =
nuat. per annum iacuit verberibus mag⁹ in tm̄ =
fui corpis impos. q̄ non nisi alieno auxilio potu =
it se mouere. **M**ox idem accepta penitencia ma =
gus. anteq̄ a lecto surgeret. cunctis combustis =
codicibus quib⁹ artes illas nequissimas exec =
cebat. venditis q; omnib⁹ que habebat. a pau =
pibus erogatis. cōpleto anno. ille se ob penitē =
tiam pagendam. in quadam spelūca claudens =
in heremo. i qua per quadrienmū stetit glorio =
sus **I**heronim⁹. multa sanctitate a penitētie as =
pitate pollens. **H**uc queso omnes iuuenes cur =
rant a insani iuueis exemplo distant. ne quod

illi configit. sibi postmodum dolent configisse.
Infanus itaq; iuuenis tantis circumligatis lu-
rurie laqueis se videns omnimodo sue miseri-
me voluptatis desiderio nephandissimo destrau-
dari. quadam nocte laqueo se suspendit. Et sic in-
felix temporali vita potius et perpetua se praecauit.
Ecce quot malorum causam turpissimum luxurie vi-
cium fore liquet. Nil tam ruine aie piter et cor-
poris promptum. quam istud nequissimum arbitror
scelus. Ex ipso namque homicidia. ebrietates. inco-
mestaciones inuidie detractiones contenciones et
pene vniuersa oriuntur mala. Quod veteris et noui
testamenti infinitis patet exemplis. et continuus
manifestissimis que experiencijs declarat. Ad hoc
autem ut maior iuuenibus detur astucia se tuendi. Na-
stat vllus periculosior non est impietatis iuuentutis
statu. Aliud censui exemplum mei nepotis rufi
etatis forte decem et nouem annorum. quod dolore mi-
mo subrogare.

¶ Aliud miraculum

Non est ambiguum ista que incipio enar-
rare magnis tribulacionibus mee memorie
reuocari. Sed tamen ut promissum est. ut omnibus ma-
gime iuuenibus proueniant in exemplum silencio
nequeo illa preterire. Repos quidam meus rufus no-
mine. utroque praecipue pariete. amicum ad meas de-
ueit manus. que vtrina ex matris visceribus non exisset. ne
illi quod sustinet configisset. quem tanta diligentia

fuo infortunio enutriui vt a pluribus a me gei
tus putaret. **C**rescens itaq; idem puer infelix
etate. sed non sapientia. ingenti pulchritudie
corporis. sed non anime. decoris q; a pbis mori
bus a honestate bonitate a multe sapientie ele
gantia. q; q; vacue decoratus a cunctis dilcōne
supflua colebatur. **I**s namq; i. xviii. etatis sue
anno imbecillis a miserimus expirauit. ppter
que ab hominib; rātus insonuit luctus. vt vix
per mensem finem potuerit inuenire. **S**ed certe
luctus pro eo quod euenerat non sufficit. **A**t ex
go ego eius nimie incumbens dilcōni. pluries
rogauit gloriofum **I**heronimum vt michi quid
nepoti meo acciderat reuelaret. **I**gitur meis an
nuens **I**heronim; gloriofus precibus. optinui
quod gliscebam. **O**ratū enim michi die quodā
hora nona. michi tantus euenit fetor. q; in nari
bus meis nullatenus poteram tolerare. **H**ec dū
mecum tacitus reputās. vnde hic tantus adf
set fetor admiraret. **S**upra meā verticem eleua
tis oculis. infelicem nepotem meū vidi. terribil
visionis. ita q; in eum visum imprimere non au
debam. **R**am catenis igneis circūligatus. for
natis instar flāmas fetidissimas erūpebat. **A**d
hanc itaq; visionem subito me tam vehemens
timor arripuit. vt dum pluries loqui vellē. for
mandi vocē nullaten; cōpos essem. **P**ostremo

aliquantulū in me ediens. si meus esset nepos
vōcē cepi pquirere tremebūda. **A**d hec ille. vlu
latibus a suspirijs. vtinam inquit non fuisset
ne tam dicit essem cruciatibus deputatus. **N**ā
scias tartareis mansiomib⁹ ppetuis temporib⁹
me mansurum. **H**ec qd dicam. **D**ixit mi
chi tantus dolor affuit. vt sim pluries admira
tus. quomō vita profin⁹ non decessit. longis ve
ro expletis colloquijs. ab eodem scissit⁹ fui.
Cur diuine misericordie sic fuisset exfors. cū ta
men i mūdo tot virtutibus sic polleter. **P**ro nē
la scias me inquit causa fore dampnatum. nisi
q̄ in ludis maxime delectabar. **A**t quia in mor
te accepta penitencia. quasi stulta ignorātia vt
delebam postposui confiteri. diuinā non merui
adipisci veniam. **E**t hec dicens. a meis dispira
uit oculis. **T**alis autem eo abeunte emanat⁹ fe
tor. vt in locum illum hatrenus nullus audeat
introire. **E**cce quātum turpissimum ludi scelus
diuine abhorrent maiestatis oculi. **T**imeam⁹
ergo ne nos bonoz rapiat inermes tam repen
tin⁹ intectus. **P**enitē nos vicioz contingat dū
tempus est. quia postmodum penitencia foret
frustra. **V**t ergo a xpianis tante ruine ludi p
cul effugiat nephas. pmo vt omni memoria
deleatur exempla alia quedam q̄ breuius po
tero subrogabo. **Miraculum**

Miraculum

In samaria quindecim nondum expletis
diebus. dum miser quidam ludens qua
si omnia que habere poterat consumpsisset
gloriosi cepit. **H**eromimi nome ausu temeratio
blasphema. **Q**uem nephande blasphemie vix
finientem verba videtibus a stupetibus audis
mox e celo fulmine veniens incremit. **M**iraculu

Tribus alijs i tyro ludentibus hoc accidit
quod enarro. Cum enim illi suum vel
lent incipe ludum. vt hñ qui se hoc ab
eisdem audisse a totam rei seiem vidisse se fan
tur. referunt sicut dixerunt. **Q**uacumq; vis crea
te vim **H**eromime. quia te inuito ludum illum
alacriter finiem. **V**is itaq; didicisti suu incepe
runt ludum. **Q**uo quidem primordiato quasi
vno elapso instanti. se terra apiens illos solu
absorbuit. ita vt ex eis amplius nil fuit visu.

Nod visu noscitur. **M**iraculum
virissimo testimoio comprobatur. **I**dic
co que dico qd qd multis possem comproba
re testibus: tamen me ipso teste qui ea visione
ppria didici. oprobato. **I**uxta mea edem in ihe
rusalem in qua habito nobilissim⁹ quidam fu
it miles transitorijis nimiu locuples. qui vnicu
habens filiu. eiusdem stultissimi amoris cecira
te percussus. non solum a prauis eum non cor
rigere. sed etiam cum ipemet praua instruere

conabatur parētes fatui et isti similes. mentis
queso oculos huic indiment. vt quis finis eue-
niat nō ignoret. **M**ulti enī hōies magnas ani-
me a corporis inciderunt ruinas ob pravorum
parentum insipientiam. **C**rescens nāq; illi⁹ mi-
lius filius. cunctis moribus bonis destitutus.
de die in diem peiorando totum suum temp⁹
amittens. in ludis blasphemijs. cunctis q; in
mundicijs patre causante annum attigit. xij.
Qui quodam advespante die solitis cum patre
ludis insistens. ludum eodem vt gliscēbat non
habente. primo prorupit in hec verba. **S**i quid
ille potest **H**eromimus qui ludos prohibet.
iam exerceat. nam se inuito hinc nisi victor nō
exurgam. **V**erum hoc dūtaxat ipso psequēte
nequā spūs in deterreni hominis specie cūdis
videntibus locum ī quo ludēbant veloci gēdu
adiens. eūdem puerū infelicem rapuit. **S** quo
eum detulit nulli hātenus hōim est conptum
verum vt puto eum detulit in infernum. **E**adē
namq; hora casu ad quandam mee domus fe-
nestram. que loco in quo ludentes degebant
pater a filius. ex opposito sita est. me posueram
quo me videre fuit necesse. vītate conspicua se-
riem tam formidande rei geste. **D**iscant igitur
iuvenes in iuuetutis tempore quod ceteris est
prestancius expetendis moribus se fulcīre.

ne vilibus caducis q; morib; iuuenilis anim;
informatus statim in caricie neqant pmutare
Quod enim noue carte inscribitur de facili non
delectur. **D**iscant etiam pntes fatui filios corre-
ctiombus a verberibus erudire. nec viciozum
finant ineptas radices figere non faciler euel-
lendas. ne flendi hic a in futuro eis succedat e-
uentus. **N**am nisi fallox ad eternorum gaudio-
rum patriam remedi artissima a sine ambigui-
tate aliqua a paucissimis certe cognita ercat
via. **A**c vno habito oppositorumz alteru per se
patet. eundi ad pdicōnem iter latissimu a mul-
tis ymmo pene infimis limimb; plenum fore
cōstat. quodlib; enim mortaliū peccatorum
ad pdicōnem tramitem suum struit. quo dum
hominum non solū paganor; sed etiam illorū
quos sacri baptisimatīs vnda lauit. **N**am de pa-
gans nulla oritur questio q; dampnentur. ma-
iorem liquet fore numerum multiplicib; infi-
stentium flagicijs. quorum nulla pene vmq; co-
gnoscat̄ emendacō. quinymmo respectiue q̄
dem dico piter bonis a malis hominibus cōfide-
ratis. non est qui faciat tonū. non est vsq; ad
vnum. **S**ed omēs post suas pessimas a impro-
bas ambulant voluptates cōsequenter condu-
di debet q; ad eterne beatitudinis gaudia rarif-
fimi gradiantur. **I**nfinite qm̄ oēs pene sacre

Scripturę auctoritates hoc testantur. Infinita
siquidem et exempla possemus perspicaciter intui-
eri ad huius veritatem sufficientius demonstrā-
dam. Hoc ex omnibus unum censeretur deest. nec ab
hoc discrepare potest nullum. sed ad eterna modo ali-
quo puenire posse gaudia. nisi omnibus non particu-
lariter sed totaliter vicibus extirpatis. virtutum stu-
deat itinere pererare. **D**ixi iam sine dato et exem-
pla. et prodigia modica iam huius operis finis appin-
quus breuiter introducatur. et duo precipue admiranda
que venerabili viro **N**icolao trecentis infu-
le archiepiscopo referente didici primo dicam. **Mira.**

Venerabilis idem archiepiscopus pridie glorio-
si **H**eromimi deuotione nimia bethleem
ueniens. **V**t eius cunctis honoribus colen-
das reliquias visitaret. ut totius calitate feruidus
redire noluit donec me gratissima sua visitatione
eximius leticiis adimpleret. **Q**ui uti donorum precu-
puus. ut gratissima michi donaria superhabun-
dantissime more solito impertiret. me visitaere mi-
nime otentus mecum dignatus est iam diebus plurimis
comorari. et etiam ad huc manens. quod vniuersa tpe
longo daret. **I**n christo namque augustine karissime
venerabilis idem pontifex te salutatur quam pluries
Igitur michi suorum verborum audio venerabilis
idem pontifex enarrauit. **H**oc tale in ciuitate
candia contigisse. **S**acerdos quidam suus fue-

maioris ecclie custos impudicus et luxurie ac
brietati dedit. nondum completo anno. miser
rime de hoc seculo migrauit. cuius corpore in ce
terorum sepulto baratro sacerdotum. vt eius
punitio cunctis innotesceret ad exemplū. Sub
sequentē nocte. tantus in ecclesia eius qz amite
rio fuit strepitus qz rumore nimio in illa cō mo
rantes excitati pauore ingenti. velut amentes
ad ecclesiam cucurrerunt. Stāt itaqz omēs cir
ca ecclesiam strepitus vehementes. campanaz
qz sonitus audiebant. sed minime quid viden
tes. diuinam quidem exorant clementiā. qua
tenus cur ista fiant debeat reuelare. sed nullū ex
audiōnis sentiunt adiuuamen. Diluculo hoc
cessante. cuncta que fuerant in ecclesia recipiunt
reuoluta et quasi vndiqz flammis ignium vio
lata. Ad hec memoratus pontifex oraciones in
dicens populo. quid sequenti eueniat nocte p
cepit expectari. ne nimis succumbam verbis se
quenti nocte duplex strepitus a pauoris tribu
laco est secuta. qua de re epletus populus ama
ritudine a dolore cernens nullū sibi a dño adiu
torium euenire. sicut vulnerati qui in monumē
tis proiecti dormiunt existebat. Die autem elu
cescente omnibus in ecclesia p ora cōmbz con
gregatis. gloriosus Iheroim⁹ subito septicis so
le splendor in ecclesiam reuens. ad altareqz

gradiens cunctisq; mirantib9 et videntibus p
horam forte sub silentio pmanens. obstupenti
populo. **H**ec ppter sacerdotis illius miserimi
cadauer sacris indigne locis conditum ad ter
rorem peccantium contigisse inuauit eis dem
q; mandās. vt cadauer miserum tartareis pt9
resurrectionem oim mansuibus deputandū
dissepultum flammis traderent protinus ocre
mandum. **A**lioquin incepta pestilentia nō abi
ret. et sic ab intuentū oculis est inuisus. **Q**uot
vt ordinauerat letabūdus popul9 pūn9 adim
pleuit. deo et beato **I**heronimo laudes precipu
as pfoluendo. Et sic pestis postea cessauit. **Q**uo
deinceps beatissimū **I**heronimū vnanimiter de
uocōe mēma oēs colē inceperūt. **I** Miraculū

In eadem insuper ciuitate quidā pulcher
rim9 exūterat iuuenis titus nomine ho
nestus moribus. luculentus carnali nō
ignobiliori natus progēie. prediues valde. to
tam pene deuocōem et fiduciā habens in tea
to **I**heronimo. **D**ie siquidem iuuenis virgineo
nitens cādore i eiusdē sancte virginitatis pposi
to vsq; ad .xx. annū. pbis vite moribus perdu
rauit. **Q**uodā itaq; tempore eiusdem sui fris ne
phādo cōsilio incitat9 spretis tā nobilissimis v
ginitatis gēmis aul pēiosissimū metallū calcās
ad carnis spurciās a lutū ac fetorem luxuris

vehementer declinans. puellam quādam omni
pulchritudine corporis remittentē sibi in mari-
monio copulauit. **I**n cui⁹ amaris retib⁹ ita se
capiens. q̄ aliud preter ipam poterat minime
cogitare. de die in diem cepit diuina officia ob-
liuiscā. ac quia miser dereliquit iusticiam. a obli-
tus fuit deum se alente. oblitus fuit sibi dñs mi-
sereri. **C**ompleto namq; anno. quo cum puella
iuuenis insensatus steterat. non ut i matrimo-
nio. sed causa explēde libidinis copulatus fug-
gerente dyabolica astucia. iuuenis frater. pu-
elle illaqueatus amore. auide diu querens eius-
dem amplexibus frui. tandem que optauerat
est adeptus. **H**uc accurrant iuuenes. et exēplo
iuuenis sint astuti. fiunt nota iuueni puelle vi-
ro iam pacta. **T**acens idem cogitat auide quo
valeat modo certitudinē repice. expectat dieb⁹
aliquibus se simulans hec nesciē. **A**st die quo-
dam ordinat urbem deserens pegerit proficiscāz
a latens per diē in ciuitate nocte media domū
ueniens. ēseratis seris. a puella seruitrice dam-
ut prius simul ordinauerāt ambo vsq; ad tha-
lamum in quo ei⁹ frater a vxor in lecto stabant
procedens. postulabat sibi apiri. **M**irantur illi
et timore pteritiā vehemēti. pulsant negligēt
thalami hostiam reserare. tandem confractis
seis thalami iuuenis ira a furore nimio fornacis

ardentis instar vndiq; inflamat. uxorem pri-
mo euaginato gladio interfecit. Deinde sub tho-
ro ppiū latentē fratrem inueniēs intēmit. **H**is
itaq; gestis ex ciuitate exiēs multo tpe p mun-
dū huc illuc q; errās. cū qb; dā alijs cepit quos
dā transeūtes itinē depdari ac etiam iugulare.
Permanēte itaq; eodē tēto p. r. ānos talib; ne-
gocijs implicato: gloriofissim; **H**erolim; salu-
bre refugiū a vitale. die quodā ad respassente
lucē. in modū mercatoris se monstrauit. **N**e ille
solummō habite deuocōnis premijs p̄uaretur
Nam ille quāq; tot et tanta vicia abhorenda
continue exerceret tamen in beato **H**eronomo
deuocōem aliquā tetinebat. **I**ta vt eidem se con-
mendans cotidie. tom̄ aliquid diebus singulis
ad eius honorem facere nullatenus postpone-
bat cernens igitur titus mercatorē. nephādis
socijs ad solita nequicie opa cōuocatis. cōcūto
cū eis dē p̄gens cursu. vibratis lāceis **H**eromō
mercatoris instar obuiāt veniētī. moxq; in eū
furgēs. a socijs eūdem p̄cepit retinei donec ei
lateri gladi; infigatur. **D**einde manū eleuans.
interficiendi cā gladium tenentem vt scelus
tantū valeat iā explere. **A**d hec gloriofus **H**e-
romim; **A**moxe inquit **H**eronomi quē tu diligis
loquendi aliqua breuis licentiā michi detur.
Postmodum si volueris facto quod optas.

Ad hec a titus amore eius inquit quem nomina
sti. et loquendi et viuendi licentia tibi vt postu
las concedatur. **T**antum que portas mercimo
nia iam depone. **A**t **I**heronimus gloriosus. Ego
ipse sum **I**heronimus huc ppter tua liberaconem
veni. ne michi a te impesa obsequia inuanum
preterirent. **T**e tot que gessisti peccaminu ia
peniteat. ad teipsum redeas ne formides huc
vsq; me noueris ppter tuam salutem et anime
a corporis supplicem apud deum erga te iratam
diuinam iusticiam extitisse. ne in te dignas tibi
seuicias exerceret. **A**d penitentie ergo q̄ cicius
pge callem. et peccatorum onera iam depone.
Alioquin me tui custodem a supplicem non ha
bebis. **H**is didis **I**heronimus gloriosus ab il
lorum oculis disparuit. **A**d hec stupefactus ti
tus. a qui cum illo erant. timore a admiracone
tam in genua ad terram prociens p horam. no
potuit eleuari. **T**unc subito in titum a qui cum
illo erant spiritus sancti gratia est effusa a lux e
os celitus illustrauit. **Q**ui profin in viros ali
os iam mutatis pretis cunctis spurcijs vico
rum ad penitentie tramite rediere. **D**einde ad
heremorum antra deuia et ignota pperantes in
magnis se corpore aspitatib; et vita sanctissima
tradiderunt.

Miraculum

Do.

Querculum quidem aliud quod veridico
rum testimonio solidissime in superiori
bus egypti partibus in quodam mona
sterio fuisse non multis diebus peractum. **Q**
telleri. quatenus hominibus. et maxime iuueni
bus quicquidque castis proueniat in exemplū
ad euitandum piculum mulierū. precedenti mi
raculo addere cogito fore ratum. **M**onachus q
dam iuuenis et decorus. honestate preceptus. mo
rum maturus et senex virginalis pudicitie cu
stos. cunctisque illius monasterii monachis spe
culum sanctitatis gloriosissimi **H**ieronimi ama
toris deuotissimus fuit. xij. regens annis continu
is. vacans orationibus et studio scripturarum
Hic amore castitatis timens ne cor aliquo
violaret mulierum visus ineffabiliter abhorre
bat. ita ut et eius memoriam formidaret. **H**ic
proposito dyabolus antiquus serpens et homi
num inimicus inuidens sue nequicie inueterate
contra eum dolos et artes multiplices in circuitu
continue cogitationum stimulis iuuenem pesti
m temptator affligens. die noctuque a temptati
bus duobus mensibus non cessauit. **I**uuenis vero
prouidus sese domini et beati **H**ieronimi. cui dile
ctio ardore feruebat commendans custodie. vi
detrici dextera. temptamenta dyabolica ieiunijs et
oracionibus se muniens triumphabat. **C**onstuat hic

queso iuuenes atq; senes a q̄t̄i fit casus mulie
rum fallax pulchritudo. **H**ic doceantur maxime
p̄ exemplum. **C**ernens se asp̄is p̄fidus dyabo
lus a iuvene superat tanq̄ leo rugiens sub alio
res nocendi artes cepit p̄quir̄e. vt iuuenem de
uoraret. **F**it itaq; inter eos pugna gr̄uis. **H**ic
astutijs consuetis cast̄e aduersus iuuenē stru
it pessimus inimicus. hinc iuuenis oracōes et
gloriosissimi **J**heronimi protectio castorum
sternunt munitōnes. a vires eoz̄ triūpho no
bili vilipendūt. **A**nterea genitoris ad mortem
erogantis visitacōnis causa ingruere ex mona
sterio in ciuitatem ad paternā eam venire iu
uenis est cōpulsus. **R**am se pater dolore nimio
moriturum. si visione frustraretur filij. crebris
clamoribus acclamabat. **O**b hoc dolens mona
chus. timens ne mulierum visu cor mundū et
virgineo candore nūdum violaret. potius nisi
fratrum sui cenobij fuisset supplicacōibus indi
natus. erga patrem crudelitatem volebat pro
pter dñm exercere. q̄ eiusdem infirmitati opa
ti a monasterio recedendo. **S**cierat enim nil mo
nacho tam nocuum detestabile et mortale q̄
vicos a ciuitates a gentium multitudinem cie
uire. **N**ulla certe in homiē permanet quies mē
tis. qui multoz̄ verbositatibus et vaniloquijs
implicat̄. qđ aqua piscab⁹ monachis precipue

idem silentium opatur. In patria itaq; manēs
ēte monachus. dieb; trib; tedio tā vehemēti
affectus est. q; sibi potius videbat tētris se foē
carcerib; mācipatū. **C**ōpleto die terciō. dū eū
cū sorore sua quadam pulchritudinis inaudi
te infirmitatis causa patris cura insimul cō
tingeret confricare. ex casu sororis dextera ei9
dem tāgente dextera. tam dicitis libidinis a eius
dem sororis inepte et abhominabilis concupi
scentie fuit subito iacul cor eiusdem monachi
instigante dyabolo vulneratum. q; pene eam
ad illicita et oīno ab hominibus abhorrenda
nisi extūisset timor verecundie inuitabat. **H**eu
quid dicam. que monachis illis meritis obser
uantia castitatis. qui quotidie mulierum visi
bus pociuntur insimul colloquendo. **S**ic manz
in castitate homo facies mulierum intuens as
sidue. sicut manet palea stans in igne. **F**al
lax certe et ruine maxime propinquus casus i
euitabile q; periculum est femine pulchritu
do. **T**imor certe monacho euenit quē timebat
a sibi accidit quod tanto tempore verebatur
nec sine exemplo. maximo aliorum. non illud
iustum est. pntibus obedire. in quo aie piculū
formidatur. **A** monasterio monachus inuite
egreditur. sed ardore libidinis tam nephande
continue inflammante. nil aliud q; sororis hoc

nescientis scelus. faciem improbis oculorū visi-
bus videre cogitans. pene nūq̄ fuisse monaste-
riū recordat̄. **S**anatur interim pater. ac mo-
nachus excusacōibus ad inuētis retar dat de
die in diem ad monasterium remeare. **M**anen-
te autem eodem in paterna domo tribz mensibz
hinc monachos. hinc patrē a omnez familiam
maxime mouet āmiracō. cur istum tā vehemēs
irripiūt mutacō a alteracō in audita. **I**gnorāt
siquidem rei causam. idcirco effectum eos conti-
git ignorat̄. **A**d monasterium cum duobz ad
se ex monasterio destinatis monachis. tandem
reuertit̄. illud referens tedium ēdendo quod
prius deulerat exendo. **C**epit itaqz in mona-
sterio corpus degere monachi. cor vero a sorore
aliqua liter non ēcedit. hoc sibi fit studium scri-
pturaz. vt attingat pessima que affectat. **N**ec
contemplacō diuinorū. vt peccōrum modum inue-
niat ex plendoz. peccatū alienus sui. a a veri-
tatis cognicōne deuius cōtinue a dyabolo cui⁹
iugo grauissimo imbecille collum submitit libi-
dinis. nouis telis sicut fumus deficiunt dies e-
ius. confringunt̄ sicut in fixorio ossa eius. a in-
firmat̄ doloribz vita eius. irracōnali fit similis
animali obliuiscit̄ in toto diuinam demētiam
exoraē. tota die cogitans quis mod⁹ appeat
abilis vt poculū mortis valeat degustaē. **D**eu

quod inopes et miseri sunt. et omnibus bonis egentes
et erules. qui a domino se elongant. **T**anto fit pe
ius brutis animalibus vir in peccatis. quibus ab ai
ma deus maiori spacio elongat. quod id quo celum
a terra distat. et oriens ab occasu. quanto eidem pro
stat dum diuina gratia est fulsitus. **C**ogitatio
denique monacho veritatis luine nescio et ignaro
nequidissime et auditu horribil voluptatis a
dipiscende episcopi modum. mali consilii seminator dya
bolus hoc tale insinuat sibi consilium occulto co
gitamine vani cordis. ut scilicet in repestre noctis
medio cunctis dormientibus veste deposita mo
nachali sumpto que habitu laycali ex monaste
rio eriens. paternas clam adeat mansiones. et do
mum crepusculo noctis latentem intras sub thoro
sororis lateat. donec dormire ipsa ad eandem ac
cedat. sue voluptates libidis expletur. placet
insane mentis impie consilium erogatum studetque
ipsum toto posse quod potest breuius effectui mancipare.
Sequentis igitur aduentus noctis medio sub
silencio ad fores cenobii clauis gerens manibus
aperat sed ad hostia veniens per totam illam noctem
huc illuc discurrens. quo sint in loco posita non
inuenit. **S**tupore et admiratione perterritus
cur hec sint nesciens intuitu iam matutinali que
ad laudes debitas dominicas monachi exeu
labant propinquante hora compellitur illi ad

cellulam retrogredi. manet in cella idem admi-
rans per diem illum. & pponit sequenti nocte fa-
cere quod nō fecit. audet imbecillis dextera. que
non potest. sperat stulta pecus contra leonē pu-
gnans triumphū gloriā adipisci. **Quid** in sen-
sate reris. putas agere vilis pecus. que leo for-
tissimus **Iheronim⁹** contradicit. **Cessa** ymagi
gloriosissimi **Iheronimi** genua flectere. ipsum
ulterius non salutes. & tibi potestas profinus
concedetur vt cadas infoueam quam effodis
vt etiā dira naufragia iā admittas. non pos-
sunt impensa glorioso **Iheronimo** seruicia quo-
modo fiant a mercedibus vacuari. **Refine**
bat siquidem in cella monachus ille deuus et
errans a dyabolico demōio mancipatus yma-
ginem **Iheronimi** gloriosi tabule insignitam.
Cui singulis diebus antiqua consuetudine fle-
dens genua se eidem pluries commendabat. **Id**
circo vt eius mira demētia cunctis innotesce-
retzillo cum die tēnebat ne malum faceret qđ
volebat. **Ignorans** vero hec ille monach⁹ sub
sequenti nocte ad fores cenobii iterum pgit. s̄
quod precedentī nocte. id hac facit. **Re** igitur mi-
nis inherēa verbis. per vnum fere mensem sin-
gulis noctibus hoc euēnit. **Completo** namq;
vt puto mensis circulo in sompnis beatus **Ihe-**
ronimus sanctissimo cuidam illius monasterii

monacho apparuit. in stratu suo quiescenti no
cte. eidem reuelans quid iste monachus facie
bat. mandans q; illi vt debeat eidem mona
cho sic erranti declarare quomodo ipse cum ob
fui impensam reuerentiam custodiuit. vt hostia
non videret. ad cogitatu ppetrandum scelus. a
q; nisi velox de inceptis subsequatur emendaco
sele de iphus custodia remouebit. discessit q; p
tin⁹ ab eodem. Mane autem facto que viderat
monachus altei monacho enarrauit. ac ille se
quid hic dicat non intellige pluribus detestas
sacramentis. cepit dicere sibi ppe cerebri vacui
tatem hec sompnia euemisse. Tac; monach⁹
a recedit. **H**ic gaudens pponit nocte sequenti
nulla amplius exhibes solita **J**heronimo sancto re
uerentia hostia monasterij ad neq; op⁹ qd tam diu
affectauerat pagendu ad suu libitu eferare. vt
dicat breuiter qd diu miser hpani aio cogitaue
rat mala operadi a **J**heronimo more solito ho
nore puato sibi tcedita potestate. vt voluit sic ef
fecit. sed tm in fine gloriosi **J**heronimi demetia
no defecit. ecedes itaq; ille de monasterio noctur
na hora alieno hitu occultatus pris domu ad
uenies p die illu vndiq; circuiuit. **C**uq; noctis
crepusculo domu intrass; ad lectu in q vgo so
ror qescere tuc solebat. da pcedes ta diu sb eo
de laitauit. q diu sorore dormie potuit estimae

Tunc inde exiens exspoliatis vestib⁹ sororis se
deptero lateri applicauit. Ad hec soror leui som-
pno dormiens excitatur et virū iuxta se manu
senciens admodum expauescens. diris emissis
clamoribus ad se omēs piter euocauit. Currūt
ad puelle thalamum cuncti cum lumine. a tan-
dem in lecto inueniunt hūc iacentem. **M**irantē
parentes a stupent. **C**ernunt hoc cuncti qui cō-
currerant a condolent. **I**nterrogat a filio pater
discriminis tantī causam. reatum suum filius
silentio cōfiteatur. voluit enim vt dixi gloriōsus
Heromimus hanc suam stulticiam expiri. vt in
posterum humilior a astucior fieret ad cauendū
a in prelio se tuendum. a ne amplius exemplo
hui⁹ quīs de sua sanctitate cōfideret a speret.
Quanto enim maior inest homini sanctitas dū
est in mari mundi hui⁹ pcelloso. a inimicorum
agminib⁹ pleno in imbecilli carnis nauicula na-
uigat. tanto maior instet timor a astucia se tue-
di. **I**nfinitas pessim⁹ ille temptator dyabolus
nocendi possidet artes. qui incaut⁹ pgit. leuissi-
me capietur. **Q**ui in cunctis timet. ab omnibus
dyabolis hic timetur. **C**erte plus nil nocet. q̄
spreto aliorum cōsilio vt ppria voluntas precā-
pit ambulare. **Q**ui sue tantū voluntati credit i
cunctis. que facit finem odibilem adueiet. **M**a-
gnus exēplo iā finito cūctis timor de fragilitate

nostra maxima. et de dyabolica calliditate et astucia nobis omnibus demonstratur. Magna et spes venie peccatoribus declaratur. Cernens namque se monachus sic a dyabolo delusum ac etiam in tanta miseria captiuatum. Protinus suffragiis gloriosi Hieronimi. cuius semper deuotus exultat suam miseria et culpam vehementissimam recognoscens. in seipsum rediit. et de eadem paterna domo omni retardatione abiecta lugens et dolens ad fontem penitentiae properauit. Deinde vero in suo monasterio per duos annos in tanta penitentiae se asperitate afflixit. ut foret cor hominum insufficientis cogitare. Et expleto annorum duorum spacio ante dies modicos ex hoc seculo feliciter exspirauit.

Miraculum

Uenerabilis damasii portuensis episcopi pridie exceptis litteris aliqua eis in scripta corde auido intellexi. que ab eius reuerentia non obmittam. Rome cardinalis quidam nomine celestinus gloriosi Hieronimi emulus et detestator dum die quodam in uentui existens cardinalium more solito. ore audaci et temerario in eundem iniurie uerba prouoluit. dolore subito uiscerum impellente ad occulta nature loca properans uiscera omnia primum emanauit. et antequam illinc recederet inde exspira-

Secundus quoque **Miraculum** huiusmodi in presbitero cardinali andreas nomine isti non similis.

sed gloriosi **H**ieronimi deuotissimus atq; cultor
prie in eadem romana vrbe multis circumsta-
tibus exspirauit. **Q**ui cu iam in ecclesia esset. pa-
dis exequijs. que solent fidelium tumulandis
exhiberi corporib9. assistente summo pontifice
cum pene toto clero a populo romanorum. qui
ad eundem andrea uenerat honoradu dum
emissis ululatus a crebris gemitibus in fere-
tro. cunctis stupentib9 a veluti amentib9 effcis
tamq; si a sompni dormitoe excitaretur. mira-
biliter exsurrexit. **C**umq; a romano pontifice e-
moto de ecclesia maiori beati petri apostoli vni-
uerso populo. clausis q; forib9 interrogaretur.
Intulit hec verba. dum starem dm o exanie in-
dicand9. a iam ppter vestium a ciborum quib9
hattenus vsus eram nimiam supfluitatem tar-
tareis cruciatib9 cōtempnauer. **S**ubito adueni-
ens quidam sole splendidior miueq; candidior
que fuisse **H**ieronimum gloriosu. ad se inuicem
referentib9 qui astabant. intellexi. p̄sidentu iudi-
ci flexis genibus animā meam corpi iterū diun-
gi porrectis precibus impetrauit. **Q**uib9 finitjs
verbis in icu oculi inde recedens. anima vt cer-
mitis corpi est coniuncta. **A**d hec miratur sum-
m9 pontifex. a ceteri audientes. fiunt hec nota
populo extra ecclesia expectanti. cōfectis eccle-
sie forib9. protin9 ecclesiam intrat oēs. magnis

uocab⁹ deū a glorioſū Hieronimū collaudātes

Ultra nos mētis afflictō **Miraculum**

Mouet a tristat. intellectu q̄ plurimi

epōꝝ dū et dñm ih̄m xp̄m cui⁹ vicē ge

runt abnegātes. terrenoz quoz deus uenē est

uſtigis inherētes. de ſtipendijs paupm de ſan

guine ih̄u xp̄i delicatiſſimis fercul. cū hiſtrioni

bus a ceteris diuitib⁹ ſuā uentris ēplent in glu

uiem. ad ſeditatē luxurie incitādā. uſtimētōꝝ

q; de die i diē ſupfluitatib; abutunt. de paupib;

quoz mercedē captā manu latrocinij deuorāt.

fame moriētes a frigore nō curantes. **H**ij certe

nō ep̄i ſed dyaboli. **E**p̄s enī aut ſāctiſſim⁹ aut

dyabolic⁹. **M**agni certe meū ſtat⁹ ep̄al. ſ; picu

li infiniti. leuiſſimū p̄c̄m alijs imputandū gra

uiſſimū ep̄o imputat. **P**ontificis etenī uiciū in

ſubditos diffundit p̄ exemplum. **M**aiora ēc̄ipi

entūzratō magis crefcit. **Q**uot enī ouīū xp̄i uel

negligētia ep̄i uel exemplo in p̄c̄o deuiant. de

tot tenetur dño reddē rācōnem. **U**eu q̄d augu

ſtine kmē dicā. **G**raue nob̄ i meſt pond⁹ ḡtūis

ſarāna. **S**; ego debiles h̄is humeros. ſeu q̄t

portabo. **S**ūt certe in āguſtie vndiq; me torquē

tes. **A**c dū ḡues in p̄mptos ea⁹ intūoz timōē

marimo ſuccreſcēte conue affligor a contriſtoꝝ.

Securi⁹ ē ep̄alē ſtatū fugere q̄ appetē. **L**auda

to certe epiſcopatum tanq̄ vicariatū domini

nostri ihesu cristi. sed in illis qui in eo agunt vi-
tam militū terrenorū qui mūdi pompas et glori-
am appetunt non collaudo. ymmo eis consulo
vt eum fugiant q̄tum possunt. **M**eli⁹ certe fuis-
set eis cum terrenis vitam agere terrenorū. q̄ i
pontificali culmine hec agētes. ad infima et pro-
fundiora loca inferni decedere. tanto pre ceteris
cruciandi. q̄to pre ceteris plura donaria recepe-
ruunt. **I**ntelligens ep̄orū plurimos poti⁹ nomen
gerere q̄ essentiam. potius lupos rapaces fore
cristi ouium q̄ pastores. destructores magis es-
se cristi ecclesie q̄ rectores. qui xp̄ianorū elemo-
sinas depredantes mercedem paup̄m. lupinis
faucibus superfluitatib⁹ ciborum et vestiū deuo-
rant et cōsumunt. **Q**uod absurdum est et ab ho-
minabile et desolendum. **H**ec idcirco dixerim vt
talis abhominacō cunctis gentibus innotescat
quaten⁹ si deum non metuunt. homines vere-
tes suis aliquantulum abhominacōib⁹ retardent.
Audiant queso hī tales ep̄i que narranda p-
ponimus et saltē aliorū calamitatib⁹ terreanē
In superiorib⁹ egipti **Miraculum**
p̄tibus in deserto quodam ab hoib⁹ p-
pter vite in comoda in habitabili. q̄dā
tegebat monachus helyas nomine. antiquissi-
mus. magne vite sanctitate radians. qui in vi-
ta beatissimi **H**ieronimi eidem familiarissimus

valde fuit. quem item bñssim⁹ Hieronim⁹ huñ
se pphete spiritū pluries enarrauit. Die die q̄
dam vt pluēs michi testificauerunt monachi
vita venerabiles. fide q; digni. qui se hec dixerēt
ab eiusdem sancti viri ore multotiens pauidisse
solitis incumbens oracōib⁹ sompno repentino
adueiente aliq̄ntulum obdormiuit a ecce in visio
ne quo quidē modo multotiens de⁹ omnipotēs
grandia a occulta suis fidelib⁹ reserat sacramē
ta. In quodā palacō mire pulchitudinis. in ef
fabilis. a a mortalib⁹ nūq̄ vise vt sibi videbat̄
erat. Cūq; p boram p palacium illd huc illuc
q; gradiens eius admiraret̄ pulchritudinē tā
vehementem. vidit quoddā pparari tribunal
a quibusdam nimie pulchritudinis iuuenibus
sericis. capetis. a vestibus. auro. gē mis. a mul
ta artificij varietate decoratis. circūquaq; piete
inuoluta. In quo postmodum rex quidā mari
m⁹ a decorus cui⁹ aspectus tāte erat suauitatis.
vt nil vellet aliud quis habere. magna viroz
sole lucidior comitat⁹ societate uēns se posu
it. vt iudicia exerceret. Inē hec cuiusdā aia que
fuisse athomitanū pfulē ab aliqb⁹ ibidē consistē
tib⁹ postmodū intellexit. a neq̄ spiritib⁹ cathe
nis igneis vinculis q; vincta. Instar fornacis
flāmas erūpens sulphureas deportata maiesta
tiē gie pntat. Que p̄sulq̄ de aliquo introgaret̄

epit diris vocibus se infernalibus mansionibus
dignissimam acclamare. **Q**uac inter ceteras ma-
xime assignans principalem causam. quoniam vanis
mundi pompis intentus in diuinis. et vestibus. et
huiusmodi stulticijs delcēbatur. **Q**uibus finitibus
data per iudicem sententia. ut penis infernali-
bus traderetur. donec corpori iuncta duplices pe-
nas impetuum sustineret. **M**ox illum secum fe-
rens omnis illa neque spiritum turba. inde diris da-
moribus recesserunt. **D**einde alterius cuiusdam
anima quam fuisse theodoni senatoris fratris pre-
dicti venerabilis damasii supra dicti episcopi simili-
ter intellexit. ante maiestatem regiam circum-
stantibus multis. nequam spiritibus eam grauis-
sime accusantibus periclitatur. **C**umque a dyabolis i-
longum accusatio traheretur. et nullus ex aduer-
so aliqua responderet. **V**ir quidam septies sole
splendidior et ut sibi videbatur pene ceteris a-
stantibus eminentior ad regis sedens dexteram
in pedibus se crexit. **Q**uo quidem surgente rex
manu propria silentium a cunctis fieri impauit. **T**unc
qui steterat omnibus opponens accusantibus.
hunc suum fuisse fidelissimum et deuotum. et ei con-
tinue exhibuisse reuerentiam specialem. eisdem mox
loquendi audaciam abstulit. et taciturnitatem
omnibus perorauit. **P**ostmodum is flectens an-
te regem genua huic suo fidelissimo. veniam et

eternā requiem solita pietate et misericordia in
finita clementissime obtinuit largiri. Ita tñ vt
p̄ om̄issis in mūdo flagitijs in purgatorio pur
garetur suis precib⁹ vt voluit est adeptus. Tūc
om̄is illa nephādoꝝ spūum multitudo gemēs
et ululans de illo loco protinus se remouit. In
uallo autem factō hore vni⁹ Iuuenis quidam
pulcherrim⁹ sc̄ito gradu per palaciū veniens
ad huncq; accedens se fore dixit a petro pat̄o
romanoꝝ eius deuotissimo missum. quaten⁹
eiusdem preces exaudiens sibi impetraē a dño
filium dignaretur. Ad hec rex inquit. quod a
filio meo Iheronimo petr⁹ postular. certe fiat
Hīs omnibus sic finitisa sompno illo mox he
lyas monachus excitatur. laudes immensas
deo reddens et Iheronimo glorioso. Qui diem
illum in quo tam miranda viderat prenotans
eodem postmodum intellexit die Ep̄m anho
nitianum et rheodonium senatorem ex hoc se
culo migisse. quo liq̄do pt; hec vana sompnia
Agnā puta **Miraculū** **nō fuisse**
mbas augustine karissime aliqb⁹ admi
rationem inducere. velut si quod nonū
et maudicum eis proponeres dum i tuis pristi
nis litteis quas ēcepi Iobām baptiste et ceteris
apostol Iheronimū sanctissimū equalē in san
ctitate et gloria racōmb⁹ sine dubio efficacib⁹

et visionibus mirificis comprobaret. Certe nō
est aliqualis ambiguitas virissima et omni fide
et deuotione dignissima fore ista. Nec puto aliq̄
bus eius vitam sanctissimam et eius tanta pro
digia hominib⁹ infueta non ignorantibus admi
rationis aliquid euenire. Sed quā tuales fue
runt rationes ad veritatem huiusmodi declarā
dum quod meas leuissimas et impuras nunc illi ap
ponere non deceret. Omnibus omissis visionez
mirabilem. quam venerabilis vir **Cirillus** ep̄s
alexandri⁹ se vidisse suis ad me plurib⁹ dieb⁹
iam elapsis destinatis litteris affirmabat. breui
ter introducam. Post obitum beati **Ieronimi**
gloriosi anno completo in die natiuitatis glorio
sissimi **Johānis** dñi precursoris expletis laudi
bus matutinis. dum memoratus pontifex. mo
re solito in ecclesia solus ante altare eiusdem p̄
cursoris dñi flexis genibus ipsius gloriaz et ex
cellentiam multa spiritus dulcedine cōtempla
retur: repentino sompno ibidē aliquallyter ob
dormiūt. et ecce ī eccliam vt sibi videbat clarissi
me. bimatim quorūdam speciosissimorū hoim
vltra huānam estimacionem tantus alternati
suauissimos cōnentiū turba vehementissima
mirando ordine reiebat. Deinde bimatim omēs
ad altare procedentes et ibidē flectentes genua
ad sedendū singuli se in ecclesia ponebāt. Cūq̄

illorum hominum iam esset ecclesia valde plena
post omnes viri duo eminentiores ceteris in to-
to similes atque pares infinite sole splendidiores
stola induiti candidissima auro et gemis undique
ineffabiliter rutilantes venientes ecclesiam pi-
ter intrauerunt. Ad quorum introitum omnes in
ecclesia residentes prostratus flexis genibus eisdem
summam reuerentiam persoluerunt. Tunc duo
illi viri altari ab eisdem reuerentia exhibita in
duabus cathedris aureis mira lapidum precio-
forum varietate et pulchritudine decoratis si-
bi a quibusdam pulcherrimis iuuenibus pre-
paratis ambo pariter consederunt. et sic silentes
aliquotulum permanserunt. Interim facto inter eos silē-
tio. cepit alter illoꝝ duoz alter impellere ad loque-
ndum. Cumque longa adinuicem altericatio oriretur. ut quis
primo inciperet predicare. Ceperunt singuli ut He-
roimus iohannis cuius erat die illa solempnitas
laudes et magnificentias explicaret magnis
vocibus acclamare. Quo vnus illoꝝ sermonem
morem incipiens laudes beatissimi precursoris
domini tanta loquere dulcedine. tantoque verborum
ornatu. nec non et sententiarum gravitate contexuit
quod fas non esset lingue hominum declarare. Finito
itaque sermone illo. alter quem iohannem baptista
cuncti qui aderant noxiabant. eidem grates re-
ferens multiples. hec circumstantibus ad eius

gloriam et honorem est locutus. **Socius** iste me
us karissimus **Jeronymus** equalis michi in glo
ria. equalis etiam in sanctitate meatu laudum
est hactenus seriem prosecutus. **Idcirco** dignum
est ut eius laudibus nunc insistam. **Hic** vere lux est
ecclesie. tenebras effugans errorum. et cecum illu
minans homines veritatis claritate cecos. **Hic**
fons est a que sapientie salutaris ad quem ficien
tes dum accedunt. largissime faciuntur. **Hic** ar
bor altissima. cuius cacumene celum ascendit. sub
cuius doctrine frondibus de suavi eiusdem oris
fructu aves celi. scilicet homines ingenio subtilio
res. et uniuersa pecora scilicet homines parum
intelligentes vberissime faciuntur. **Hic** mecum fu
it in seculo heremita. et certe non minus me car
nem abstinentis maceravit. **Hic** mecum vie
go nitidus atque purus. **Hic** mecum propheta fuit
spiritu illustratus. **Hic** mecum doctor existit vel
tatis. Ego propter iusticiam et veritatem vitam cor
poralem dereliqui. **Hic** et sic vitam non amisit
temporalem. propter iusticiam et doctrine sue per
spicacissime veritatem. tempus suum tamen totum
gessit in seculo in martirio afflictionibus et dolo
re. **Ego** christiane fidei procurri nuncius. et gentium in
uitator. **Hic** postmodum veniens eiusdem existit
sustentator. et ab hereticis eandem lacerantibus
defensor. **Ego** semel in baptismo manibus

pprijs xpm dñm tetigi in iordane. **D**ic xpm nō
solum manib⁹ pprijs habuit multociens in al
tari sed ⁊ ore pprio māducauit. **D**ic michi i san
ctitate poia est equalis. nūc enī ambo eq̄li eter
ne vite p̄mio infimul cōgaudentes. **H**ec et alia
multa beato **J**ohānc p̄sequente que idē ep̄s
cyrillus nō potuit memorie totalit̄ emendare.
Jam hora diei prima adueniente ecclīaz custos
intrās. ep̄m intuitus dormiētem eundē manib⁹
excitauit. **E**xp̄gefact⁹ itaq; pontifex stupore ad
miracōne ⁊ gaudio ad modū pleni⁹ que vide
rat custodi cum lacrimis enarrauit. **D**einde il
lo die missam sollempnissime celebrās visionē
mirabilē omni populo declarauit.

Sunt i infinito plura que dīcā possent
miracula virissima vtilia et miranda. q̄
ea que in breui hoc opusculo sunt in scri
pta. **S**ed ne prolixitate operis aliq̄t legentib⁹
tedij oriatuz vno solum miraculo quod nōdū
expleto mense in bethleem pactum est p̄fecto
huic operi finis erit. **D**ie dominico transacto
post octauas penthecostes. omib⁹ meis suffra
ganeis ep̄is ⁊ multitudīne magna tam viroz
q̄ muliez in ecclesia in qua s̄ctissimū quiescāt
Jheronimi cadauer infimul congregatis ho
nore ⁊ reuerētia tam debita q̄ deuota. **P**rimo
egomet sacris indutus vestibus ad locum

fouee in qua corp⁹ venerandum iacet accedēs
terram cepi effodere sepulture quatin⁹ sacratis-
simum corp⁹ inde albatū in tumulo marmoreo
mira pulchritudine vndiq; decorato. qđ hac
de causa fuerat fabricatū. Postmodum ponē-
tur. Cumq; iam fuerat fouea vacuata. cunctis
cernentibus. corpus sacratissimū in medio fo-
uee tanq̄ in aere nulla parte terram tangens
pmanebat integrum. nec corrupt⁹ine aliqua
violatum. Quod inde eleuantes cū odore tam
vehementissimo et suau. q̄ talem olfact⁹ hōim
nūquam sensit. sic collocauimus in altari. qua-
tinus a populo reliquie sanctissime viderentur
Q8 autem illo die me cūctisq; qui aderant astā-
tibus sunt facta miracula gloriofa explicandi
ea nullatenus cōpos essem. Ceterū enim sedēcū
illas reliquias tangentes facie. visum protin⁹
receperunt. Tres precipue demoniaci cathenis
vinci in illam ecclesiam plurimoz hōim mani-
bus deportati. sunt protinus liberati. Mulieris
cuiusdam vidue paupcule puerulus cui⁹ vni-
cus filius in ecclesia fuit pre gentium multitudi-
ne suffocatus. quem mater inueniens dolens
et lugens. mox in vlnis pueruli cadauer ad fo-
ueam in qua sepultum fuit corpus **I**heronimi
gloriosi deferens. cum in foueam proiecit. **D**ec
dicens verba Sancte **I**heronime gloriose hinc

non recedam donec cōstituas michi vnicū filiū
quem amisi. **M**irabilis certe de⁹ in sandis suis
faciens p̄digia inſueta. Statim vt terram extin
cti pueruli corpus tetigit. eidem est aīa cōiuncta
Quidam vir corp⁹ cuiusdam filij sui de ſepultu
ra in qua p̄ triduum ſteterat extractum. mox
ad foueā illam currens detulit. ⁊ illud in foueā
ſic piecit. **Q**ui **I**uuenis fuit illico vite p̄ſtme ē

mirabilia **M**irabilia pene forent **I**ſtitutus
Qui **M**iracula que pacta ſūt a mane vsq; ad
veſpas. quo quidē tēpore glorioſū **I**hero
nim ea clauer de fouea diſſepultū in altari exti
tū collocatum. **S**ed tū ad hmoi miracula vlteti
us nō p̄cedā. **V**nū quod nocte ſequētī accidit
nō ſilebo. **I**n hora ſiquidē veſp̄tina corp⁹ illū ſa
cratiſſimū i monum̄to qd̄ p̄pauim⁹ poſuim⁹. h̄
mane monumentū vacuū eſt reptum. ⁊ corpus
ſāctiſſimū fouee p̄ſtme inuenim⁹ cōſtitutū **Q**uo
dum ego plurimū admirarer nocte ſequētī mi
chi dormiētī b̄t̄is **I**heroim⁹ apparēs in viſioē
plurima michi gr̄adia patefecit. **S**z int̄ cetera
v̄ba. talia m̄ dixit. **N**ouēis cyrille qd̄ corp⁹ meū
de fouea i q̄ iacet nullaten⁹ ext̄h̄et. quouſq; cō
uītas iheruſalē ab infidelib; capiet. **Q**uo quidē
tpe romā delatū ibidē multo tpe reſeſcet. **A**d
hec exp̄geſcūs q̄ viderā cūctis ep̄is ⁊ alijs viris
catholicis enarraui qd̄ a qm̄ hec euenient alie nō

agnosco. Si quit vñle aut bonũ in hac episto
la dixit non meis s̄ gloriofissimĩ Iheronimi me
ritis imputetur. Si quit vero supfluum inutile
et non bonum dixit solum mee insipientie a ne
gligentie causa hoc accidisse ab omnibus iudi
cetur. Mei Augustine karissime in tuis oracõni
bus memora esto Amen. . . .

¶ Explicit Epistola beati Augustini doctoris
Erinij ad beatum Cyrillum secundũ Ihero
solomitani Episcopum de magnificentijs
Erinij doctoris beati Iheronimi presbiteri.

¶ Incipit Epistola beati Iheronimi. Ad Susã
nam lapsam.

¶ *Prophet. cpta
beati Cirilli se
cũdi Iherosol
mitani epi ad
beatũ Augustinũ
epm doctorem
erinij de agi
tate beati Ihero
niji doctoris
egregij*

Pro leuius esse crimẽ. vbi homo pec
catum suũ vltro confitetur. q̄ vbi ce
lans mala inuitus detegit. a nolens
publicat. Quid agis anima. Quid co
gitacõnib⁹ estuas. Quid nõ irrũpis vocẽ metis
tue. exponẽs ardorem. vt aliquod solaciũ capi
as. hoc plane hoc erit quasi remedium q̄dam
egritudinis tue. si apto ore. cõceptũ digiras scẽ
lus. Nam vulnus tumidũ q̄uis gr̄ue. cum fue
rit aptũ euaporans prestat refrigeriũ passioni
Audite qui p̄pe estis. a qui lōge quã timetis de
um. a ecclia; ei⁹. Gaudeo cũ gaudeatis et tristis